

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Областна администрация
Търговище

Утвърдил на основание
чл.14 от Закона за младежта: /п/
ИНЖ. ЙОАН ПЕЕВ
Областен управител на
Област Търговище
26.02.2025 г.

ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА
ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ
2025 ГОДИНА

АНГАЖИРАНЕ
ОВЛАСТЯВАНЕ
РАЗВИТИЕ

м. февруари 2025 г.

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ.....	4
1. Нормативна и институционална рамка на политиката за младежта.....	4
2. Профил на младите хора в област Търговище.....	4
2.1. Демографска перспектива.....	4
2.2. Формално и неформално обучение.....	6
2.3. Младежка заетост.....	18
2.4. Ангажираност, участие и овластяване на младите хора.....	20
2.4.1. Достъп до информация и услуги.....	20
2.4.2. Гражданска активност на младите хора.....	25
2.4.3. Развитие на младежко доброволчество. Развитие и утвърждаване на младежката работа.....	28
2.5. Здравословен начин на живот.....	33
2.6. Социално включване на младите хора.....	37
2.7. Младежка престъпност.....	40
2.8. Насърчаване на културата и творчеството сред младите.....	43
III. ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ 2021-2030 Г.....	46
IV. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ПОЛИТИКАТА ЗА МЛАДЕЖТА.....	47
V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ 2021-2030 Г.....	48
VI. ОПИСАНИЕ НА СЪВМЕСТНИТЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ, ОБЛАСТНИТЕ И НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА.....	48
VII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.....	72
VIII. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.....	73
IX. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.....	73

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Областният план за младежта на област Търговище е разработен въз основа на приоритетите и стратегическите цели, заложи в Националната стратегия за младежта 2021-2030 г., в изпълнение на Закона за младежта и Анализите на потребностите на младежите, представени от общините.

Той разписва изпълнението на Националната политика за младите хора в област Търговище на възраст от 15 до 29 години, формирана според техните потребности и синхронизирана с приоритетите на европейската политика за младежта, той е документ за разработване на конкретни мерки за работа с младите хора, за тяхната реализация и успешно осъществяване а именно:

- насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
- създаване на благоприятни условия за училищно и университетско образование и неформално обучение;
- професионално и личностно реализиране;
- осигуряване на информираност във всички сфери и аспекти на общественоекономическия живот;
- повишаване на гражданската активност;
- приобщаване към управлението на местно, областно и национално ниво, развитие на младите хора в малките населени места и селски райони, повишаване ролята на младежите в превенцията на престъпността.

Националната стратегия за младежта 2021-2030 г. разглежда младите българи като **„Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят.“**

За постигането на тази визия стратегията се фокусира върху следните цели:

- **Цел 1:** Насърчаване на неформалното обучение;
- **Цел 2:** Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs);
- **Цел 3:** Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;
- **Цел 4:** Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб;
- **Цел 5:** Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;
- **Цел 6:** Насърчаване на здравословен и природосъобразен начин на живот;
- **Цел 7:** Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

При разработването на настоящия план Областна администрация Търговище осъществи тясно сътрудничество с институции и организации от секторите: образование,

заетост, социална подкрепа, здравеопазване, вътрешен ред и сигурност, с неправителствените организации, Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и др.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА МЛАДЕЖКИЯ СЕКТОР В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ

1. Нормативна и институционална рамка на политиката за младежта

От 2012 година държавната политика за младежта се изпълнява в съответствие със Закона за младежта и е дефинирана като „целенасочена и последователна дейност на държавата, общините, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно, областно и национално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в страната“. Законът за младежта (ЗМ) определя основните принципи, мерки, управление и финансиране на дейностите, осъществявани в изпълнение на държавната политика за младежта.

2. Профил на младите хора в област Търговище.

2.1. Демографска перспектива.

Младите хора представляват основен ресурс и имат структуроопределяща роля за развитието и бъдещето на всяко национално общество. Тази роля и актуалните демографски тенденции както в Европа, така и в България поставят младежта във фокуса на всяка публична политика. В този смисъл първият основен приоритет на младежката политика е проследяването на демографските характеристики на младежката група.

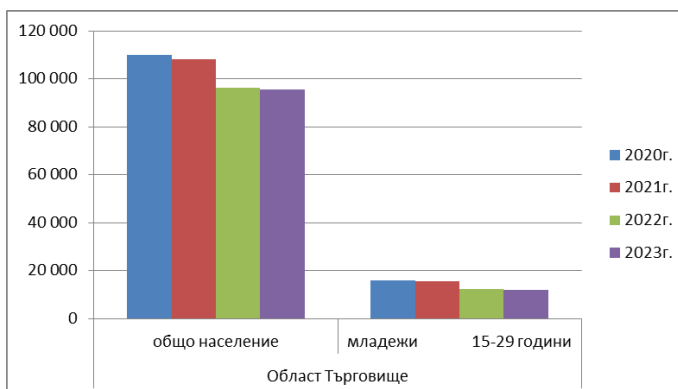
Населението в област Търговище към 31.12.2023 г. е 95 609 души, което представлява 1.48% от населението на България. Броят на младите хора в област Търговище към 31.12.2023 г. е 12 037 души, при възрастова структура:

- 15-19 г. – 4 750;
- 20-24 г. – 3 558;
- 25-29 г. – 3 729.

Към 31.12.2023 г. по данни на НСИ, населението на община Търговище наброява 48 121 души, като 32 728 живеят в града, а 15 393 в селата на територията на община Търговище.

Населението в област Търговище за 2020 г., 2021 г., 2022 г. и 2023 г. по данни на НСИ.

Година	Област Търговище	
	общо население	младежи 15-29 години
2020г.	110 027	15 842
2021г.	108 117	15 340
2022г.	96 201	12 183
2023г.	95 609	12 037

Към 31.12.2023 г. в община Търговище населението в под трудоспособна възраст е 7 668 души, в трудоспособна възраст е 27 548, а в над трудоспособна възраст - 12 905 души. По данни на ГРАО Попово през 2024 година броят на родените деца е 153. Общата смъртност за същия период значително надвишава раждаемостта 153 новородени, срещу 383 починали жители, което определя един доста висок процент на отрицателен естествен прираст на населението.

Към 01.01.2025 година по постоянен адрес в община Попово са регистрирани общо 29 474 души, от които 4 368 са младежи на възраст от 15 до 29 години. Жителите само в гр. Попово са 16 816, останалата част са неравномерно разпределени в по-малките селища. В демографски план населението на община Омуртаг по данни на отдел „ГРАО“ към 15.12.2024г. по постоянен адрес е 32 252 души. От тях в гр. Омуртаг живеят 10 613 души, в селата от общината 21 639 души, от които 5054 са младежи от 15 до 29 годишна възраст.

Населението под, във и над трудоспособна възраст в област Търговище и община Търговище през 2020 г., 2021 г., 2022 г. и 2023 г. по данни на НСИ:

	Възраст	2020г.	2021г.	2022г.	2023г.
Област Търговище	Общо	110 027	108 117	96 201	95 609
	Под трудоспособна възраст	17 156	16 856	13 885	13 862
	В трудоспособна възраст	65 174	64 307	55 250	54 606
	Над трудоспособна възраст	27 697	26 954	27 066	27 141
Община Търговище	Общо	53 716	53 041	48 302	48 121
	Под трудоспособна възраст	8 964	8 913	7 693	7 668
	В трудоспособна възраст	31 858	31 498	27 768	27 548
	Над трудоспособна възраст	12 894	12 630	12 841	12 905

Статистическите данни за демографията на населението показват, че продължава утвърждаването на отрицателни тенденции в демографското развитие на региона. Налице е продължаващ процес на застаряване на населението, който се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на броя и дела на населението на 65 и повече години.

2.2. Формално и неформално обучение

Национален приоритет са принципите за равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик, както и равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование.

На територията на област Търговище функционират 50 училища. Общо 30 са основните училища, 4 са средните училища, 2 профилирани гимназии, 3 начални училища, 8 професионални гимназии, 1 спортно училище, 1 обединено училище и 1 специално училище за ученици с увреден слух.

Държавните училища са 6 професионални гимназии и СУУУС „Св. Иван Рилски“ гр. Търговище. В селата от областта се намират 24 от основните училища.

На територията на община Търговище функционират 21 училища, от които 16 общински и 5 държавни. Общинските училища се разпределят, както следва: 11 основни и 2 средни, 1 обединено, 1 спортно училище и 1 професионална гимназия. Държавните училища са: 4 професионални гимназии и 1 специално училище.

В община Търговище за учебната 2024/2025 година към 15.09.2024 г. се обучават общо 5 526 ученици, разпределени в 256 паралелки. В общински училища се обучават 4 375 ученици, разпределени в 216 паралелки, а в държавните училища се обучават 1 151 ученици, разпределени в 37 паралелки.

От общия брой ученици в община Търговище се обучават 1 854 ученици, разпределени в 71 паралелки, които са на възраст 15 и над 15 години. Това са младежи, които участват в различни програми, кампании и други дейности, включени в Общинския годишен план за младежда на община Търговище.

Училища	Учебна година	Брой ученици и паралелки	Всички ученици	Ученици на 15 и над 15 години
Ученици в общински училища	2023/2024 учебна година	брой ученици	4 388	937
		брой паралелки	214	45
	2024/2025 учебна година	брой ученици	4 375	948
		брой паралелки	216	44
Ученици в държавни училища	2023/2024 учебна година	брой ученици	1 149	882
		брой паралелки	61	45
	2024/2025 учебна година	брой ученици	1 151	906
		брой паралелки	37	27
ОБЩО	2023/2024 учебна година	брой ученици	5 537	1 819
		брой паралелки	275	90
	2024/2025 учебна година	брой ученици	5 526	1 857
		брой паралелки	256	71

На територията на област Търговище са предприети комплексни действия в рамките на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и предотвратяване на отпадането на деца и ученици от образователната система. През учебната 2024/2025 г. са регистрирани общо 73 ученици, които не са записани в VIII клас след приключване на държавния план-прием. Причините са разнообразни: записване в специални училища (28 ученици), заминаване в чужбина (16 ученици), нисък бал и поправителни изпити (21 ученици), преместване в друга област (5 ученици) и ранни бракове или нежелание за продължаване на образованието (3 ученици).

**Брой отпаднали ученици в периода 01.01.2024 г. - 16.12.2024 г.
в училищата на община Търговище**

№	Населено място	Име на училището	Брой отпаднали
1	Търговище	I ОУ „Христо Ботев“	0
2	Търговище	II ОУ „Н. Й. Вапцаров“	0
3	Търговище	III ОУ „П. Р. Славейков“	5
4	Търговище	IV ОУ „Иван Вазов“	0
5	с. Вардун	Основно училище „Христо Ботев“	4
6	с. Лиляк	Основно училище „Христо Ботев“	0
7	с. Подгорица	ОУ „Отец Паисий“	4
8	с. Макариополско	Обединено училище „Христо Ботев“	5
9	с. Дралфа	ОУ „Свети свети Кирил и Методий“	0
10	с. Драгановец	Основно училище „Свети свети Кирил и Методий“	1
11	с. Голямо ново	ОУ „Г. С. Раковски“	0
12	Надарево	ОУ „П. Хилендарски“	0
13	Търговище	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	49
14	Търговище	ПГИИ „Джон Атанасов“	0
15	Търговище	Професионална гимназия по земеделие	19
16	Търговище	ПТГ „Цар Симеон Велики“	0
17	Търговище	ПГЕС	0
18	Търговище	Спортно училище „Никола Симов“	0
19	Търговище	Първо средно училище „Свети Седмочисленици“	1
20	Търговище	Второ средно училище „Професор Никола Маринов“	0
21	Търговище	СУУУС „Свети Иван Рилски“	3
Общо			91

Основните предизвикателства са свързани с деца и ученици от уязвими групи, за които образователната среда представлява бариера поради езикови дефицити, социално-икономически трудности или културни особености. Значителен дял от учениците, които преждевременно отпадат, се идентифицират в общности с ниска

7700 Търговище, ул. Стефан Караджа 2, тел.: +359 601 66 654, факс: +359 601 66 654 7
e-mail: oblast@tg.government.bg; oblast@elnics.com, web: <http://www.tg.government.bg>

мотивация за образование. В Професионалната гимназия по земеделие – Търговище например, се отчита висок процент на отсъствия по неуважителни причини, което я поставя в рисковата категория.

Предприети са следните мерки:

Институционална координация: Сформирани са 34 екипа за обхват с 432 члена, които включват образователни медиатори, социални служители и представители на местната власт. Провеждат се обходи по адреси на ученици с голям брой отсъствия.

Подкрепящи мерки: Организира се допълнително обучение по български език и компенсаторни часове по проект „Успех за теб“, насочен към ученици с образователни дефицити.

Работа с родителите: Реализирани са срещи и форуми, които представят добри практики за сътрудничество между училищата и родителската общност, както и кампании за ползите от образованието.

Контрол и мониторинг: Извършват се регулярни проверки в училища с висок риск, като се планират конкретни действия за подобряване на посещаемостта.

Кариерно ориентиране и популяризиране на професионалното образование: Провеждат се информационни кампании и срещи за възможностите за професионално обучение и реализация.

Благодарение на координираните усилия между институциите и стратегическите мерки на РУО – Търговище, броят на необхванатите ученици към края на октомври 2024 г. е сведен до 2-ма.

През 2024 г. общо 121 ученици от професионалните гимназии от община Търговище са придобили степен на професионална квалификация. От тях 43 са жени, а 78 са мъже.

9 STEM професии и 3 STEM профила са застъпени в училищата на община Търговище, което показва разширяване на възможностите за учениците в иновативни и технически направления. Общо 161 ученици от професионалните гимназии и средните училища от община Търговище са завършили успешно XII клас със STEM профили/STEM професии.

ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНСТИТУЦИЯ	Брой STEM профил	Брой STEM професии	Брой ученици, завършили XII клас
Професионална гимназия по икономическа информатика „Джон Атанасов“ гр. Търговище	-	2	36
Професионална техническа гимназия „Цар Симеон Велики“ гр. Търговище	-	3	39
Професионална гимназия по електротехника и строителство гр. Търговище	-	2	4
Професионална гимназия по туризъм и	-	-	-

хранително-вкусови технологии „Алеко Константинов“ гр. Търговище			
Професионална гимназия по земеделие гр. Търговище	-	2	7
Първо средно училище „Свети Седмочисленици“ гр. Търговище	2	-	52
Второ средно училище „Професор Никола Маринов“ гр. Търговище	1	-	23
ОБЩО	3	9	161

Анализ на състоянието

- *добре развита професионална мрежа* – община Търговище се откроява като образователен център в областта с най-голям брой професионални гимназии – 5 от общо 8 на областно ниво. Това осигурява възможности за учениците да придобиват знания и умения в ключови икономически и социални сектори като икономика, технически науки, строителство, туризъм и земеделие;

- *превес на мъжете в професионалното образование* – разпределението по пол (78 мъже срещу 43 жени) сред учениците, придобили степен на професионална квалификация, показва дисбаланс в участието на момичетата в професионалното образование. Това може да се дължи на традиционните нагласи и на ограниченото предлагане на специалности, които да бъдат привлекателни за жените;

- в община Търговище е налице богато разнообразие от професии, предлагани в професионалните гимназии

- учениците имат възможност да се обучават в различни направления като икономика, техника, строителство, земеделие и туризъм, което отговаря на динамично променящите се нужди на пазара на труда. Особено внимание се отделя на STEM професиите, които подготвят кадри за ключови сектори с висока добавена стойност. Този широк спектър от професии осигурява на младите хора перспективи за успешна реализация и професионално развитие както в региона, така и на национално ниво.

– професионалното образование е регионален приоритет за област Търговище, тъй като то осигурява на младите хора знания и умения, съобразени с нуждите на местния пазар на труда. Чрез насърчаване на обучението в професионални паралелки се създават възможности за развитие на икономиката в региона и се гарантира успешна реализация на учениците. Това е ключов фактор за преодоляване на демографските и икономически предизвикателства в областта. В изпълнение на дейностите за планиране и реализиране на държавния план-прием Регионално управление на образованието – Търговище ежегодно провежда редица инициативи с цел привличане на младите хора към професионалните паралелки. През 2024 г. са проведени следните мероприятия:

- VII-ма Регионална панорама на професионалното образование – участваха всички 8 професионални гимназии от област Търговище и Обединено училище „Христо Ботев“ с. Макариополско, Спортно училище „Никола Симов“ гр. Търговище и ЦПЛР – ОДК

гр. Търговище. В програмата екипи от учители и ученици от съответните професионални гимназии представиха специалностите за прием в VIII-ми клас чрез демонстрации и запознаха седмокласниците със спецификата на обучението, което се предлага. За целта училищните екипи бяха разположени на отделни щандове (осигурени от училищата) на улица „Васил Левски“, където кандидат-гимназистите получиха актуална информация за възможностите за реализация по съответните професии. В програмата бяха включени още модно ревю, изложение на земеделска техника на ул. „Иван Вазов“ и картинг демонстрация в двора на Първо ОУ „Христо Ботев“ гр. Търговище;

- Партньорска мрежа между професионалните гимназии от Търговище и Разград – по инициатива на Регионалните управления на образованието в Търговище и Разград за втора поредна година се осъществи работна среща с цел изграждане на полезно сътрудничество между професионалните гимназии от двете области. Директори, заместник-директори и учители от всички 8 професионални гимназии от област Търговище гостуваха в Професионална гимназия по икономика „Робер Шуман“ в Разград. В съвместната инициатива се включиха педагогически специалисти от двете области, както и експерти от двете регионални управления. По време на методическата среща бяха показани 3 открити урока. Домакини на втората работна среща бяха Професионална гимназия по икономическа информатика „Джон Атанасов“ гр. Търговище и Професионална гимназия по туризъм и хранително-вкусови технологии „Алеко Константинов“ гр. Търговище. Гостите наблюдаваха урок в IX б клас, специалност „Електронна търговия“. Посещението на педагогическите специалисти от Разград продължи в ПГТХВТ „Алеко Константинов“ гр. Търговище, където те наблюдаваха на живо процеса декантиране на вино.

- Четвърти междуинституционален мост за изграждане на полезно сътрудничество и взаимодействие както между регионални управления, така и между професионални гимназии – Междуинституционалният мост се проведе в електронната платформа Microsoft Teams. Включиха се над 100 учители от професионални гимназии и експерти от регионалните управления на образованието от областите Видин, Хасково, Монтана, Враца, Ловеч и Перник. Четирима учители по професионална подготовка представиха своя добър опит при използването на изкуствен интелект в часовете по теория и учебна практика;

- STEM дни „Да творим в екип“ за открити практики с цел обмен на общи идеи между различни училища, прилагащи STEM иновации в профилираната и професионалната подготовка – кампанията се проведе за пета поредна учебна година. Целта е обмяна на опит между учителите и като цяло между училищата. Проведени са общо 4 открити практики;

- работна среща с директори на средни и обединени училища, профилирани и професионални гимназии, както и представители на бизнеса за обсъждане на държавния

план-прием във връзка с потребностите на пазара на труда – срещата се провежда ежегодно през месец декември. Целта е успешно планиране на държавния план-прием, съобразно зададените от МОН целеви стойности и актуалните изисквания на пазара на труда. Основните теми, които бяха обсъдени, включват баланса между броя на завършващите VII клас и възможностите за продължаващо образование, постигането на целевите стойности за професионално и STEM образование, както и ефективното използване на наличната училищна мрежа. Участниците изразиха готовност за активно сътрудничество, за да се осигури съответствие между образователната политика и потребностите на пазара на труда.

В община Попово има добре изградена мрежа от учебни заведения, която обхваща всички възрастови групи, подлежащи на задължително обучение. Функционират 11 училища – 8 основни, от които 3 на територията на гр. Попово и 5 в останалите населени места. Три от основните училища са с статут на защитени с решение на Министерски съвет, а 8 са средищни. Функционират и 3 гимназии – 1 профилирана и 2 професионални. За предучилищното образование и възпитание функционират 4 детски градини, от които 3 на територията на град Попово. Към 2 от тях има яслени групи за отглеждане на деца от 10-месечна възраст до 3 години. От месец септември 2016 година функционира и една детска градина със седалище село Зараево, към която са и 6 групи от селата Водица, Ломци, Ковачевец, Светлен, Глогинка и Славяново.

През учебната 2024-2025 година в общинските образователни институции се обучават 2 249 ученици в дневна, дуална и самостоятелна форма, 31 са децата, посещаващи яслени групи и 599 деца, посещаващи детски градини.

В общината са формирани 8 екипа във връзка с междуинституционалния механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Чрез целевото финансиране от МОН почти всички младежи от 15 до 19 години, посещаващи училище, са включени в допълнителни дейности по Национални програми:

- Национална програма „Система за национално стандартизирано външно оценяване“
- НП „Ученически олимпиади и състезания“;
- НП „Осигуряване на съвременна сигурна и достъпна образователна среда“;
- НП „Информационни и комуникационни технологии(ИКТ) в системата на предучилищното и училищно образование“;
- НП „Заедно за всяко дете“;
- НП „Без свободен час“;
- НП „Професионално образование и обучение“;
- НП „България - образователни маршрути“;
- НП „Безопасност на движението по пътищата“;

- НП „Иновации в действие“;
- НП „Заедно в изкуствата и спорта“;
- НП „Изучаване и съхраняване на традициите и историята на българската армия“

Общинската образователна мрежа в община Омуртаг се състои от следните образователни институции:

- 2 детски градини, с 8 филиала в населените места в общината;
- 10 училища - 2 начални, 6 основни, 1 профилирана гимназия и 1 професионална гимназия.

Във всички училища в Община Омуртаг се откриха STEM центрове, което е пример за усилията за модернизиране на образователната среда и предоставяне на учениците достъп до иновации в областта на науката и технологиите. Създават се по-добри възможности за развитие на младите поколения, което от своя страна ще допринесе за тяхната конкурентоспособност на пазара на труда.

На територията на община Антоново функционират четири общински училища – СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Антоново, ОУ „Н.Й.Вапцаров“ с.Трескавец ОУ „Н.Й.Вапцаров “ с. Стеврек, НУ „Д-р Петър Берон“ с. Изворово, както и ДГ „ Шестте ястребинчета“ гр. Антоново и нейните подгрупи в селата Стеврек, Изворово и Таймище. В населените места, където няма училища, за учениците се осигурява безплатен транспорт с ученически автобуси.

Учебната 2024/2025 г.

УЧИЛИЩА	<i>Дневна форма на обучение ученици/</i>
СУ„Св.Св.Кирил и Методий“гр. Антоново	182
ОУ „Н.Й.Вапцаров“ с.Трескавец	12
ОУ „Н.Й.Вапцаров “ с. Стеврек	30
НУ „Д-р Петър Берон“ с. Изворово	17
ОБЩО:	241

Учебната 2024/2025 г.

ДЕТСКА ГРАДИНА	<i>Общо бр. деца</i>
ДГ“Шестте ястребинчета” гр. Антоново	62
Група с. Стеврек	10
Група с Таймище	7
Група с. Изворово	13
ОБЩО:	92

Политиката за осигуряване на достъп до образование на всички ученици в регионален план се определя от няколко водещи фактора, а именно: безработица и 7700 Търговище, ул. Стефан Караджа 2, тел.: +359 601 66 654, факс: +359 601 66 654 12
e-mail: oblast@tg.government.bg; oblast@elnics.com, web:http://www.tg.government.bg

нисък социален статус на населението, високото ниво на емиграция и миграция, наличие на рискови групи ученици в неравностойно и уязвимо положение и пр. Тези обстоятелства обособяват учениците в неравностойно и уязвимо положение като най-рисковите групи. Преждевременното напускане на училище от лица в младежка възраст е значим социален и икономически проблем на регионално и национално ниво.

Основните причини за отпадане от училище се групират в няколко основни категории: социално-икономически, образователни и етнокултурни.

В тази връзка с Постановление № 100/08.06.2018 г. на Министерски съвет се регламентира създаването и функционирането на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Документът е изменен и допълнен с Постановление № 259 на МС от 14.10.2019 г. Една от водещите регионални политики на РУО – Търговище е осигуряването на равен достъп и всеобхватност в областната образователна мрежа за всички деца и ученици в задължителна училищна възраст.

Значима стъпка напред в осигуряването на равен достъп до качествено образование от страна на Държавата е въвеждането с новия закон на валидирането - оценяване и признаване на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене. Този процес вече се прилага в училищата и осигурява достъп до обучение за придобиване на образователна степен и/или професионална квалификация и улесняване на достъпа до пазара на труда. За младите хора, навършили 16 години - неграмотни и слабограмотни, към дирекциите „Бюро по труда“ се осигурява обучение за ограмотяване по проекти, финансирани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. За осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили висше образование, с цел улесняване прехода между образование и заетост в институции от публичната администрация, са включени, съответно по различни Национални програми като „Старт в кариерата“ и др. Организиран са срещи със млади хора, завършващи средно образование, за информиране възможностите за трудовата им реализация.

За онези, които нямат равен старт (недостатъчно добре владеещи български език, лица със специални образователни потребности и/или увреждания и лица от етнически уязвими групи) се полагат специални грижи с оглед тяхното пълноценно участие в образователния процес. Равният достъп до образование включва диференциране на грижата спрямо различните потребности на учениците.

Важна мярка в тази връзка в регионалната училищна мрежа на област Търговище е 100% осигуряване на безплатен транспорт за извозването на учениците до населените места, в които функционират средищни училища.

Професионалните гимназии изградиха добри партньорства с фирми от областта, като са обхванати различни производства – стъklarство, мебелно производство, земеделие, ресторантьорство и др. В тази връзка всяка учебна година РУО - Търговище инициира, организира и реализира срещи с управителите на различни фирми, които заявяват потребността от специалисти със средно образование. Съобразно способностите, които учениците покажат по време на стажовете, фирмите ще могат да изберат и привлекат нови квалифицирани кадри, които вече ще са адаптирани за работната среда.

Завършващите осми клас ученици със специални образователни потребности по чл. 120, ал. 7 от ЗПУО, от домове за деца, лишени от родителска грижа, и от центрове за настаняване от семеен тип и ученици, настанени в приемни семейства имат възможност да продължат обучението си в професионални паралелки за придобиване на I-ва степен професионална квалификация, както и в профилирани паралелки. Учениците се насочват от комисия, която се съобразява с тяхното желание и заболяването им. В резултат на съвместните усилия на представителите на различните институции, включени в Комисията за насочване, всички ученици със специални образователни потребности в областта са обхванати и са насочени да се обучават в подходящите за тях професии/профили.

За всички слухово увредени ученици от североизточния регион на страната е осигурен равен достъп до образование и обучение в СУУУС "Свети Иван Рилски" гр. Търговище. За учениците от отдалечените области, както и за ученици над 16-годишна възраст, училището предлага форма от интернатен тип обучение, включващ пълния образователен цикъл (задължителна подготовка, задължителноизбираема подготовка, свободноизбираема подготовка, самоподготовка, слухово-речева рехабилитация, отдих и игри, хранене) от I до XII клас, осигуряващ една толерантна и стимулираща учебна среда. В училището се планират и реализират разнообразни извънкласни форми, мотивиращи слухово увредените ученици да участват в дейности през свободното си от учебни занятия време. Пълноценно се осъществява сътрудничество между училището и обществеността.

Важно място в усилията за привличане и задържане на учениците в училище заемат инициативите на училищните ръководства за подобряване на училищната среда с цел да стане по-привлекателна и ефективно използвана.

Към момента в ЦПЛР-ОДК Търговище се осъществяват дейности в целогодишни занимания, временни групи и занимания през ваканцията. Деца и ученици, на възраст от 5 до 18 години са потребителите на различни занимания за развитие на техните дарби и талант. Около половината от посещаващите Центъра се занимават със спорт, а останалите са предпочели областите изкуство, наука, технологии и гражданско образование. Към Центъра функционира Търговишкият ученически парламент - форма на

ученическо самоуправление за учениците от гимназиален етап на училищата от града и Кариерно ориентиране и консултиране.

ЦПЛР-ОДК Търговище оказва подкрепа за личностно развитие и провежда неформално обучение чрез занимания по интереси за деца и ученици в следните направления: Гражданско образование, наука и технологии; Изкуство; Спорт.

Към институцията функционират 12 организационно-педагогически форми, които се посещават от 640 деца и ученици на възраст от 5 до 18 години, разпределени в 48 постоянни целогодишни групи, 4 временни групи през учебната година и 11 през ваканциите.

Клубове и школи, функциониращи през 2024г., към ЦПЛР-ОДК Търговище:

- Клуб по спортна гимнастика;
- Клуб по художествена гимнастика;
- Клуб по баскетбол;
- Клуб по спортна стрелба;
- Клуб по тенис на корт;
- Кинезитерапия и ЛФК;
- Школа по изобразителни изкуства;
- Клуб "Приложно изкуство";
- Еко клуб;
- Детска фолклорна школа "Търговище";
- Детска музикална школа "По ноти";
- Търговишки ученически парламент (ТУП);
- Кариерно ориентиране на ученици за област Търговище.

В ЦПЛР-ОДК Търговище е изградена система на поощряване с морални и материални награди. За всички участници в целогодишните форми се води информация за тяхното развитие и техните постижения. На Педагогически съвет са приети символите на институцията и е определен дизайнът на отличията и грамотите, които се връчват при провеждането на традиционните прояви. Системно се осигуряват за децата и учениците много награди от спонсори, някои от които традиционно подкрепят дейността на Центъра. Така се стимулира участието на деца и ученици в различни общински прояви. Децата и учениците, включени в групите на ЦПЛР-ОДК Търговище, са носители на много национални и международни отличия.

Съгласно приетия Годишен план за младежта за 2024 година за община Търговище и изпълнението на заложените дейности в плана, чийто отговорник е ЦПЛР-ОДК Търговище се проведеха следните:

Инициативи за формиране на ключови компетентности, съобразно търсенето на пазара на труда проведени през 2024 г.:

- Проведени обучения по кариерно ориентиране с младежи от Търговишки ученически парламент към ЦПЛР-ОДК Търговище, ученици от I СУ "Св. Седмочисленици" гр. Търговище и СУ "Св. св. Кирил и Методий" гр. Антоново на тема "Основни трудови права на непълнолетните и реализация на пазара на труда";
- Информационно-разяснителна кампания "Дни на средното образование"- 2024, за приема в профилираните и професионални училища в община Търговище през учебната 2024/2025г.

Провеждане на доброволчески инициативи с младежи от Търговишки ученически парламент и ЦПЛР-ОДК Търговище:

- Благотворителен базар на мартенички;
- Базар по повод 14 февруари - съвместна инициатива на ТУП и БМЧК;
- Участие на ДФШ "Търговище" в благотворителен базар на изкуствата;
- Доброволческа инициатива на ТУП в Алфамед Хоспис по повод 17 февруари - Ден на спонтанните актове на доброта;
- Участие на ДМШ "По ноти" в благотворителен концерт "Заедно за Дидка";
- "Една снимка равна на една детска усмивка" - съвместна благотворителна инициатива на младежи от Търговишки ученически парламент и БМЧК Търговище;
- Доброволческа дейност на ТУП, като сътрудници при реализирането на следните събития:
 - Общоградски празник по повод Международния ден на детето;
 - Пролетен и есенен лекоатлетически крос;
 - Юбилеен концерт "30 години Балет Вега-живот като на кино";
 - XIX Общински конкурс "Парад на песента".

Проведени инициативи с младежи от ТУП към ЦПЛР-ОДК Търговище:

- Участие на младежи от ТУП в инициативата "Младите хора-бъдещето на Европа" в рамките на проект "Права и ценности", реализиран от Клуб на НСО Търговище и финансиран от ЕС и Фондация "Работилница за граждански инициативи".
- Участие на ТУП в „Ден на отворените врати“ на Областна администрация Търговище по повод 25 г. от създаването и;
- Участие на ТУП в младежка среща „Моята Европа“, организирана от Областна администрация – Търговище;
- Дискусионна среща на ТУП с представители на Клуб на НСО Търговище за изготвяне на наръчник по гражданско образование "Да си европейец е яко";
- Участие на представители от ТУП в "Диалог за младежта", организиран от Национален младежки форум с подкрепата на Община Търговище;

- Информационна кампания "Послания на есенния лист";
- Участие на ТУП в дискусия на тема "Превенция и закрила на жертви на домашно насилие";
- Участия на Търговишки ученически парламент в мероприятия свързани с изграждането на толерантно поведение и противодействие на агресивното поведение;
- Отбелязване на Световния ден за борба с тормоза в училище; Отбелязване Международния ден на толерантността.

Реализирани обучения и тренинги по следните теми:

- "Гражданско общество и форми на гражданско участие";
- "Институционал-на култура на европейските граждани. Институции на Европейския съюз";
- "Идентичност и многообразие в обществото";
- "Права на човека и механизми за защита на правата".

ЦПЛР-ОДК Търговище е организатор на следните прояви от Спортния календар на Община Търговище:

- Пролетен лекоатлетически крос;
- Есенен лекоатлетически крос;
- Приятелски срещи по тенис на корт;
- Коледен турнир по футбол в зала;
- Общински етап на Ученически игри по следните видове спорт:
 - Волейбол;
 - Баскетбол;
 - Тенис на маса;
 - Футбол 7;
 - Бадминтон;
 - Шахмат.
- „Мама, татко и аз“ – състезание по БДП;
- Турнири по баскетбол;
- Открит урок по Кинезитерапия/ ЛФК на тема "Профилактика и корекция на неправилната стойка при деца и юноши"
- Участие на спортните клубове към ЦПЛР-ОДК Търговище в състезания и турнири, организирани от спортните федерации по художествена гимнастика, спортна гимнастика, баскетбол, тенис на корт и спортна стрелба.
- Подкрепа на ученици от клуб "Приложно изкуство" към ЦПЛР-ОДК Търговище, чрез изпълнение на проект "Зона за изкуство" по НП на МОН „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“.

Инициативи на ЦПЛР-ОДК за популяризиране на дейностите и творческите колективи:

- Ваканционна програма "Лято с ОДК";
- "Седмица на отворените врати";
- Летен пленер на ШИИ в с. Момино;
- Участия на ДМШ "По ноти", ДФШ "Търговище" и ШИИ в национални международни конкурси.

С Решение № 5 по Протокол № 21 от 26.02.2013 г. Общински съвет Търговище приема *Наредба за условията и реда за стимулиране на деца и младежи с изявени дарби от Община Търговище*. Наредбата е изменена и допълнена с Решение № 5 по Протокол № 48 от 27.03.2019 г. През 2024 година съгласно Наредба за условията и реда за стимулиране на деца и младежи с изявени дарби от Община Търговище са отпуснати общо 84 стипендии в област „Образование, наука и техника“, „Изкуство и култура“ и „Спорт“.

2.3. Младежка заетост

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящото им трудово и социално реализиране.

Съгласно действащото законодателство в Република България на 15 години младият човек става трудоспособен, като започването на работа на по-ранна възраст е при условията на специална закрила. Насочването на политиките за развитие би подпомогнало кариерната ориентация и би облекчило включването на трудоспособните хора в системата на трудовата заетост. Тези от тях, които са без опит, квалификация и ниско образование, са в неблагоприятно положение и са най-засегнати от влошените икономически условия. Необходимо е да се положат усилия в посока на плавното преминаване от учебната скамейка към пазара на труда чрез разширяване на стажове и практики в държавния и частния сектор.

По данни на ДБТ – Търговище процентът на регистрираните безработни млади хора (15-29 години) към м. ноември 2024 г. е 11% на база регистрираните средномесечно безработни лица общо. Процентът на продължително безработните лица на възраст 16-29 години към 30.11.2024 г. е 4,14 % от средномесечно регистрираните продължително безработни лица. Трудовите посредници са активирали 114 неактивни младежи от 16 навършени години до 29 години от община Търговище. Няма случаи на посещения в Дирекция „Бюро по труда“ – Търговище на лица навършили 15 години. През годините ДБТ – Търговище има изградено добро сътрудничество с РУО - Търговище във връзка с мотивиране на тези лица за връщане в образователната система.

В Дирекция „Бюро по труда“ – Търговище има определени служители, които обслужват младежите до 29 години, като с личната си ангажираност и индивидуален подход при обслужване на лицата от уязвимата група повишават ефективността от 7700 Търговище, ул. Стефан Караджа 2, тел.: +359 601 66 654, факс: +359 601 66 654 18
e-mail: oblast@tg.government.bg; oblast@elnics.com, web: <http://www.tg.government.bg>

предлаганите услуги. При изпълнение на задълженията си служителите спазват нормата на чл. 2 от Закона за насърчаване на заетостта, който регламентира недопускане на пряка или непряка дискриминация.

В периода 01.01.2024 г. – 30.11.2024 г. са включени 5 безработни лица до 29 г. в обучение за професионална квалификация. 513 младежи са консултирани за професионално развитие, включително за безплатните обучения по Компонент 2 „Обучения за DI-GI умения и компетенции“ от Инвестиция С1.І3 – ПЗ „Предоставяне на обучения за дигитални умения и създаване на платформа за обучение на възрастни“, изпълнявани по линия на Националния план за възстановяване и устойчивост и проект „Започвам работа“ Компонент 2 „Обучение“ на ПРЧР 2021-2027 и обучения в ЦРЧРРИ. 69 младежи са участвали в Ателие за търсене на работа - услуга, която подпомага безработните лица да изведат на преден план позитивните си качества и умения, които в много случаи са определящи за успеха в търсенето на реализация.

В периода 01.01.2024 г. – 30.11.2024 г. постъпили на работа са 125 младежи, от тях: 7 лица по програми – Регионална програма и НП ПОЗПБЛ; 2 лица по мерки (чл.36, ал.1); 13 лица по П РЧР „Младежка заетост+“; 103 лица на първичен пазар.

В срещите с работодатели при разкриване на свободни работни места и устройване на работа приоритетно се предлагат младежи. Активно се работи по възможностите за устройване на работа на младежи със средно, средно - професионално и висше образование.

Данните на Дирекция „Бюро по труда“ - Попово за младежи на възраст от 15 до 29 години за 2024 г. посочват: брой регистрирани като безработни – 119 лица, брой участници консултирани в курсове за професионално развитие – 192 лица, постъпили на работа през 2024 г. – 217 лица.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ гр. Попово в община Опака :

- Постъпили на работа през 2024 г.-55 лица.

- Брой безработни младежи,включени в заетост по програми и мерки-по НПДЗ през 2024 г. -4 лица.

- Брой безработни лица включени в заетост по схеми по ПРЧР (Програма развитие на човешките ресурси) 2021-2027 г.- през 2024 г.- 17 лица.

- Брой безработни лица, постъпили на работа на първичен пазар на труда -34.

Млади хора, участвали в курсове и други форми за квалификация и преквалификация:

- Включени безработни лица в курсове за повишаване на професионална квалификация и преквалификация през 2024г.- 1 лице /ПК Заваряване/

- Консултирани за професионално развитие млади хора през 2024г.-50 .

- Включени млади хора в Ателиета за търсене на работа през 2024г.-18.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ в община Омуртаг регистрираните безработните младежи към 31.12.2024г. е 43 лица. Броят на безработните младежи за община Омуртаг в другите наблюдавани групи е както следва:

- Безработни лица с основно и по-ниско образование – 20 броя;
- Безработни лица без квалификация и специалност – 29 бр.;
- Безработни лица с намалена работоспособност/увреждания – 1 бр. ;
- Продължително безработни лица – 12 бр..

В малките населени места безработните младежи предпочитат да започнат работа в населеното място - по програми към общинските администрации, за да не пътуват до местоработата намираща се в областния или общинските центрове.

Мнозинството млади хора на територията на област Търговище имат желание да развиват собствен бизнес, независимо от силната конкуренция. Те се нуждаят от подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес.

Дирекциите „Бюро по труда“ в област Търговище през 2025 г., активно ще работят по реализацията на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта и подписаното споразумение със социалните партньори - кметове на общини, регионални организации на работодателите, работниците и служителите, РУО на МОН, НПО и младежки организации. В срещите с работодатели при разкриване на свободни работни места и устройване на работа приоритетно ще се предлагат младежи. Активно ще се работи по възможностите за устройване на работа на младежи със средно, средно - професионално и висше образование.

2.4. Ангажираност, участие и овластяване на младите хора

2.4.1. Достъп до информация и услуги

Един от приоритетите в политиката на област Търговище е повишаване качеството и достъпът до информационни услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Днес източниците на масова обществена информация са: електронни и печатни медии, образователни институции, обществени библиотеки и др. Те имат ключова роля за събирането, организирането и ползването на информация и за осигуряването на достъп до широк кръг информационни източници.

Област Търговище има изградена много добра културна инфраструктура в това отношение – обществени библиотеки, музеи, читалища. Те изпълняват и ролята на памет за миналото като събират, съхраняват и осигуряват достъп до материали, свързани с историята на общността или на отделни личности. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми. Културните институции на територията на областта успешно си сътрудничат с други организации, за да оползотворят по най-

добрия начин ресурсите, с които разполагат: с Център за младежки дейности и инициативи – Търговище, ЦПЛР ОДК Търговище и др.

Бързото нарастване на обема на достъпната информация и продължаващите технологични промени вече имат значителен ефект върху обществените библиотеки и услугите, които те предлагат. Съхраняването, опазването и предаването на поколенията на световното културно наследство е немислимо без процесите на дигитализация и неограничения достъп онлайн. Голяма част от обектите на историческата памет се съхраняват в библиотеката и днес те са едни от най-активните участници в процесите на изграждане на дигитални архиви на своите богати колекции.

От 2010 г. в резултат на инициативата „Глобални библиотеки“ в град Омуртаг и в селата Камбурово, Врани кон, Пъдарино, Обител, Плъстина се оборудваха компютърни зали със свободен режим на ползване и достъп до интернет.

Новият сайт на Регионална библиотека „Петър Стъпов“ е създаден в резултат от реализирането на проект, финансиран от Фондация „Глобални библиотеки - България“ през 2016 г. Дигиталната библиотека осигурява платформа в интернет пространството за широк достъп в електронен вид на документалното и нематериалното културно - историческо наследство в Търговишки регион и популяризирането му на местно, национално и международно ниво.

В изпълнение на целите си Регионална библиотека „Петър Стъпов“ – Търговище активно работи за подобряването на достъпа до литературни ресурси, разширяване на образователните програми и поддържане на културни инициативи и инициативи на изкуството.

През изминалата 2024 г. в Регионалната библиотека „Петър Стъпов“ Търговище се проведеха следните културно-масови прояви, свързани с младежта:

През цялата година в секторите „Читални за възрастни“ и „Заемна за възрастни“ се проведеха предвидените обучителни сесии, свързани с възможностите и ресурсите на библиотеката. Ученици от града имаха възможност да се запознаят с представените в интернет електронен каталог, каталог на нетрадиционните носители, БД „Краезнание“, начините за търсене и ползване на информация в тях. Те направиха самостоятелни търсения в електронните каталози на литература, изучавана в училище и според личните си предпочитания. Специално място библиотекарите отделиха на представянето пред учениците и техните ръководители на Дигитална библиотека - „Мост през вековете“ - Търговище.

През 2024 година Регионална библиотека „Петър Стъпов“ отново бе домакин на традиционни концерти, организирани и проведени съвместно с Частна музикална школа „Доминанта“ в залата на библиотеката. Събитията бяха посветени на първа пролет Международния ден на детето, на Коледа, и донесоха много и силни емоции. Малки и големи музиканти демонстрираха резултата от упорития си труд, като изпълниха пиеси

от български и чуждестранни композитори. Отлично подготвени от музикалните педагози Ваня Иванова и Петя Димова, децата заслужено получиха силни аплодисменти от многобройната публика. Частна музикална школа „Доминанта“ е дългогодишен партньор на Регионална библиотека Търговище в усилията ѝ на подкрепа, насърчава и предоставя сцена за изява на младите изпълнители в града – пианисти, цигулари, китаристи. Школата може да се похвали с многобройни успехи в инструменталното обучение по отношение на интерпретационната техника, възпитанието на художествен вкус, сценично поведение и формирането на цялостна музикална култура.

През месец март в Регионална библиотека "П. Стъпов" се проведе информационна среща с представители на Бюрото по труда и библиотеката. По време на срещата присъстващите имаха възможността да се запознаят с услугите, които предлагат двете институции, както и да се информират за настоящи и бъдещи проекти, които биха били полезни за всеки трайно незаает, неучащ или за всяко заинтересовано лице.

През април и май април Регионална библиотека "П. Стъпов" е домакин на талантливите ученици от II СУ "Професор Никола Маринов" - Търговище. Те изнесоха своята годишна продукция пред многобройна публика във фойето на Регионална библиотека. Тазгодишната Европейска седмица на програмирането се провежда между 14 и 27 октомври 2024 г. В инициативата се включиха ученици от начален и прогимназиален етап на обучение от ОУ " Христо Ботев", с. Лиляк. И тази година се използваха новите технологии, за да се насърчат децата да усъвършенстват двигателните си умения и да осъществяват своите идеи с помощта на програмирането. На помощ дойдоха програмируемите пчелички Bee-bot, робота Финч и очилата за виртуална реалност за радост на всички деца. Европейската седмица на програмирането помага на милиони хора в Европа и извън нея да учат, да създават, да правят нововъведения и да се забавляват с цифровите технологии. Умението да програмираме ни дава предимство в цифровия свят, като ни позволява да го контролираме, променяме и дори да го правим по-добър.

Съгласно приетия Годишен план за младежта за 2024 година за община Търговище и изпълнението на заложените дейности в плана, чийто отговорник е ЦМДИ – Търговище осъществи всички планирани прояви. По-конкретно резултатите по месеци, както бяха заложили в плана:

- Младежкият консултативен кабинет продължи функционирането си, предлагайки безплатни консултации – индивидуални, по график. Дежурства в него даваха ежеседмично психолог и психотерапевт.
- Бяха реализирани два броя тренинги – обучения за личностно развитие на младежи на възраст 15–18 години. Първият тренинг се осъществи през м. юни 2024 г. в камерна зала на ЦМДИ Търговище на тема: „Според мен“. По същество това бе интерактивно преживяване в безопасна среда, в която участниците имат

шанса да влязат в обувките на реален герой „на сцената“ – да го изиграят или да предложат решение на някой от проблемите. Преживяването предизвиква откровена дискусия с особен акцент върху емоциите във всяка една от страните в посочената дилема. Вторият тренинг се проведе през м. ноември: „Твоята стъпка – преживяване за младежи“. Тренингът вече е проиграван, но този път участниците бяха абсолютно нови, за първи път се включваха в подобен род обучение. Тук те на живо с различни игри, предизвикателства, дискусии, експерименти, опознават повече себе си – темперамент, силни и слаби страни, интереси и т.н. Провокирайки активността на младите хора, креативността им, тренингите ги учат и как да бъдат смислени в общуването помежду си, да се вгледат в себе си и да се развиват.

- През м. октомври 2024 г. се сложи началото на програмата „Тийноватор“ в Търговище. Тийноватор е програма, която по уникален за България метод среща на едно място интересите на българските стартап среди и на българските ученици. Програмата функционира на базата на седмични срещи между ученици в 10 и 11 клас и ментори - успешни предприемачи от български компании, създатели на стартапи, представители на големи български компании - всички те обединени от желанието да върнат стойност обратно в обществото, като предават опита си на младите хора. Над 3000 ученици от общо 40 града в страната и над 350 ментори са се включили в програмата за седем години.
- В края на м. януари 2024 г. ЦМДИ Търговище беше домакини и участва активно в провеждането на благотворителна инициатива „Заедно за Дидка“.
- През м. март 2024г. се проведе заключителният етап от 25 – тия общински конкурс за творчество „Слово и багра“ за литература под надслов: „Свободното време като приключение“.
- Осъществи се в трите поредни месеца – януари, февруари и март 2024г. представяне на спектакъла „Лешникотрошачката“ пред детските заведения в Търговище.
- За 12-ти пореден път се проведе общинския конкурс за изработване на творби от рециклирани материали „Еко фантазии“- м. април 2024 г. Конкурсът традиционно е посветен и на Седмичата на Земята. Целта - да бъде провокирано творческото мислене на младежите към артистично рециклиране на ненужни вещи или материали и да им даде възможност за изява. На 19-ти април, във фоайето на Младежки дом – Търговище бе открита изложба с творбите на всички участници, както и наградени най-сполучливите творби.

Творческият сезон за формациите към ЦМДИ Търговище отново бе много успешен.

Реализираха се десетки и младежки инициативи: участия в конкурси и фестивали в страната и чужбина – Румъния, Гърция, Италия, годишни продукции на

формациите. В края на м. юни 2024 г. се отбеляза 30 годишния юбилей на Школа за модерен балет ВЕГА с два големи концерта в Драматичен театър. Реализацията на събитието бе осъществена и чрез Програма „Култура плюс“ на Община Търговище. Броени дни след това момичета на ВЕГА спечелиха Гран при и още много награди от Международния конкурс „Трикси“ в град Балчик. През годината отново активна бе постановъчната и концертна дейност на Балетна формация „Търговище“. През м. декември 2024 г. Балетната формация се представи отлично и се завърна само със златни отличия от Международната Балетна олимпиада, проведена се в Държавна опера – Стара Загора. Представителният детско- юношески фолклорен ансамбъл „Шарено герданче“ участва изключително успешно в Международния фестивал на изкуствата „Арт таланти“ в Киенчано Терме - Италия. В края на м. април 2024 г. се реализира в ДТ – Търговище съвместно с Духов оркестър „Васил Абрашев“ при община Търговище, голям Великденски концерт. На 16 декември 2024 г. се реализира за публиката коледния спектакъл „Гости дошли коледари“, с участието на всички формации на Центъра.

В Център за младежки дейности и инициативи – Търговище целогодишно се занимават над 300 деца и младежи, които са обхванати в постоянни творчески дейности. Освен тях около 200 са включени в други младежки инициативи. Стотици са зрителите на творческите продукции, които създават балетна формация „Търговище“, Школа за модерен балет ВЕГА, Вокално студио „Ритъм“ и Представителен детско-юношески ансамбъл „Шарено герданче“. Само за отчетната 2024 година те са над 3000 души.

На територията на общините в над 60-70%% от населените места има действащи читалища. Всички читалища разполагат със собствени библиотеки. Част от читалищата – предимно в по големите населени места, имат достъп до Интернет, компютърна и друга офис техника. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми. За насърчаване на културата и творчеството на младите хора на територията на община Попово има изградена добра инфраструктура. Успешно функционират 33 народни читалища, Дом на културата „Димо Коларов“ – Попово, Исторически музей – Попово, исторически и фолклорни сбирки в някои селища на общината, наличие на частни школи и състави, клубове, занимаващи се с култура.

В община Омуртаг по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 се реализира ПРОЕКТ „БЪДЕЩЕ ЗА ДЕЦАТА В ОБЩИНА ОМУРТАГ“. Целите на проекта са предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги, включително в домашна среда, както и други видове консултативна подкрепа с цел превенция на рисковете от изоставяне на детето, намаляване на негативните тенденции, свързани с детската бедност, както и подобряване качеството на живот в контекста на Европейската гаранция за детето. Част от конкретните цели на този проект са предоставяне на

интегрирани здравно-социални услуги за деца и младежи и изграждане на позитивна нагласа към учебния труд и към училищната среда.

По проект „Бъдеще за децата в община Омуртаг“ младежите ще имат възможност за комплексна подкрепа – от полагане на грижи за малки деца до консултиране относно възможностите за подобряване на тяхното образование, квалификация, шансове за заетост и т.н. Това ще се постигне посредством комбинация от политики и мерки, насочени към осигуряване на комплексни грижи и закрила на децата, подкрепа на семействата, качествено образование и здравеопазване и достъп до услуги.

По проекта работят специалисти с различен профил: здравен, социален, образователен, които предоставят различни интегрирани здравно-социални услуги за деца в нужда от 0 до 18 години. В същото време са ангажирани с превенцията и информираността на целевата група с детската заболеваемост. Педиатър, рехабилитатор, медицински сестри, психолог, логопед, педагог, стоматолог, социален работник и медиатори, които работят в посока намаляване на негативните последици, повишаване на детското благосъстояние и недопускане на предаването на бедността между поколенията.

2.4.2. Гражданска активност на младите хора

Мисленето сред младите хора за гражданска инициативност като „нещо безсмислено и губещо време“ е сериозна заплаха за демократичните механизми в бъдеще. Ето защо целите на гражданското образование в училище са насочени към личностното развитие и подготовката на младия човек за социалната му реализация.

Главната цел на това образование е да подпомага развитието и утвърждаването на младия човек като гражданин, който е автономна свободна личност, способна да поема отговорност за себе си и за другите. Насочено е към изграждане на социалната култура на учениците, която дава знания за ценностите, институциите, механизмите и процедурите на демократичното общество и изгражда умения за тяхното прилагане.

Основни принципи са:

- зачитане на човешкото достойнство и равните неотменими права;
- плурализъм и толерантност;
- достъпност до основните постижения на световната култура;
- личностно отношение, аргументираност и убеденост, творческо и критично мислене.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение. То има за задача придобиването на социални, граждански и интеркултурни компетентности. В училищното образование гражданското, здравното,

екологичното и интеркултурното образование се осъществяват интегрирано в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка, в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден и в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. От учебната 2020/2021 година е въведен и самостоятелен учебен предмет гражданско образование в XI и XII клас. Подготовката е насочена към практическата ориентация на учениците в механизмите на функциониране на съвременната демократична държава, разделението на властите и структурите им и към тяхното осмисляне. По-голямото внимание към формирането на политическа култура цели да подпомогне младите хора при вземането на самостоятелни и отговорни решения по актуални въпроси като бъдещи граждани на демократична България и Европа. Учениците придобиват знания в областта на гражданството не само в класната стая но също и чрез неформални занимания в час на класа, състезания, олимпиади, изложби, училищен празник, викторини, доброволчески акции, тренинги, работа по проектно базирано обучение и мултидисциплинарни проекти.

Участието в секторна програма „Еразъм+“ допринася за повишаване качеството на училищното образование, формиране на личността на учениците и развитие на компетенциите им. Програмата е стартирана през 2014 г. и се базира на интегриран подход, който гарантира ефективно взаимодействие между всички сектори в областта на образованието, обучението, младежта и спорта. Тя подкрепя дейности в сферата на училищното образование, висшето образование, професионалното образование и обучение, образованието за възрастни и младежи. Програмата има за цел да изгради стабилни партньорства между образованието и бизнеса за поощряване на иновациите и конкурентоспособността, като същевременно насърчава заетостта, със специален акцент върху борбата с младежката безработица.

Работещи по международни проекти по Програма „Еразъм +“ са повече от 10 училища от област Търговище. Те осъществяват мобилности с ученици в страни от Европейския съюз – Италия, Испания, Румъния, Португалия, Ирландия, Финландия и др. По този начин училищата имат възможност за развиването си като общност и промяната им от училища с високи стандарти към училища с високо качество. По този начин се работи за приобщаване на родителите и семейството към живота на училището. Освен това се провеждат учебни практики, за което получават сертификати.

Една от професионалните гимназии – ПГТЛП гр. Попово е с акредитация по „Еразъм+“. Това позволи на училището да получи опростен достъп за финансиране на дейности за осъществяване на образователни мобилности по програмата.

На територията на областта всички ученици, включени в учебния процес, изучават гражданско образование в задължителна подготовка, а част от тях и в задължителноизбираема подготовка и извънкласни и извънучилищни дейности.

Осъществява се от VIII до XII клас чрез предметите от КОО „Обществени науки и гражданско образование“ История и цивилизация, География и икономика, Философия (психология и логика, етика и право, философия) и Свят и личност.

Широк е кръга от заинтересовани страни: НПО, ОДК - Търговище, ЦМДИ, РИМ, Асоциация „НАЯ“, РЗИ, медии; студенти - доброволци от Великотърновския университет, които помагат на децата да разберат колко важно е образованието, поставят ги в допълнителна езикова среда и подпомагат интеграцията им чрез игрови и иновативни подходи в работата си др. Всички форми, които предлага ЦПЛР-ОДК Търговище дават възможност на участниците в тях да придобиват в неформална среда знания и умения, свързани с различни направления – наука, гражданско и здравно образование, изкуство и спорт. Град Търговище почти всяка година е домакин на републикански кръг от състезанието по приложно колоездене. В училищата функционират клубове към БМЧК, където учениците проявяват инициативност при благотворителни каузи, организират благотворителни балове и отделят от свободното си време за работа с възрастни хора.

Стратегически подход в работата на образователните институции в област Търговище е наред с оползотворяването на свободното време на учениците да се издирват и развиват ученици с изявени заложби и талант. С цел надграждане на получените знания в училище са структурирани дейностите на Обединен детски комплекс – Търговище (ОДК). Там целогодишно се реализират занимания в постоянни форми за около 550 млади хора в областта на науката, гражданското образование, изкуствата и спорта. С цел реализиране гражданската активност на учениците към ОДК функционира Търговишки ученически парламент – форма за ученическо самоуправление на общинско ниво. В ученическия парламент членуват ученици от гимназиален етап от училищата на община Търговище. За изразяване на гражданската си позиция и формиране на отговорности, съществено значение имат изградените в училищата ученически съвети. Младежите участват при организацията на общински, областни и национални прояви, които се провеждат на територията на област Търговище.

Значими примери са: „Младежка борса за „идеи“, група във „Фейсбук“ за позитивните хора и Клуб „Евронавигатор“ – информационно студио с използване на ИКТ на тема: „Ние и Европа“, където е предоставена възможност на младите хора в полза на обществото да споделят своите предложения и идеи; кампания „Денят на Земята“ и „Часът на Земята“; изяви на ПТА „Северняче“ гр. Попово и „Шарено герданче“ гр. Търговище; създадените условия за организиране на свободното време на учениците в Прогимназия – гр. Омуртаг с групи за извънкласна дейност – Радио „Междучасие“ и кръжоци „Радиожурналистика“; участие на професионалните гимназии в проект „Ученически практики“ с включени и ученици със специални образователни потребности; АНТИ–СПИН кампании на училищата и др.

В община Омуртаг младежкото представителство и участие се изразява в сформирани Общински младежки съвет-Община Омуртаг. Това е неформална младежка група, в която младежите от общината могат да обсъждат местни проблеми и заедно с това да осъществяват различни културни, спортни и познавателни мероприятия.

Сформирания младежки съвет е важен приоритет за община Омуртаг и цели участието на нейните представители в управлението на младежката политика на национално, областно и общинско ниво.

2.4.3. Развитие на младежко доброволчество. Развитие и утвърждаване на младежката работа.

Развитието на доброволството е движеща сила за личностно развитие, учене, конкурентноспособност, солидарност между поколенията и формиране на гражданска самосъзнание. Доброволството предоставя много възможности на младите хора да проявяват хуманност и грижа за другите, както и за утвърждаване на общочовешки ценности. Нараства готовността на младите хора да участват в доброволчески акции, но все още са неразвити механизмите за публичното подпомагане на младежкото доброволчество, като важна проява на солидарност и гражданска активност и форма за неформално учене.

По въпросите на доброволството на територията на Област Търговище работят активно следните организации: Българският младежки Червен кръст; Клуб на Нестопанските организации; Регионална здравна инспекция; Общински съвет по наркотични вещества и др.

Български младежки Червен кръст е предпочитана неправителствена организация от търговищките младежи. В нея те намират подкрепяща среда и възможност да развият полезни житейски и социални умения. БМЧК им предоставя поле за изява. Младежите планират, организират и провеждат кампании, демонстрации и обучения за свои връстници.

Към края на 2024 година в областната организация на БМЧК- Търговище членуват 90 доброволци. Броят на клубовете се запазва. Те са общо четири. Два от тях са на територията на град Търговище, и по един в Попово и Антоново.

Всички клубовете на БМЧК- Търговище разполагат с добра материална база. Доброволците в Попово използват актовата зала на Профилирана гимназия „Христо Ботев“.

Клуб „Добро сърце“, Антоново има обзаведено помещение в своето училище (СУ „Св. Св. Кирил и Методий“). Там членовете му провеждат срещите си, подготвят благотворителните базири и информационните кампании.

Доброволците от областния град използват за сбирки, обучения и подготовка на кампании кабинета по Първа помощ в сградата на Секретариата на БЧК Търговище.

През отчетния период организацията осъществи няколко проекта и кампании: „Облечи усмивка и брой до 12“ (2023 и 2024 г.), „Сексуално и репродуктивно здраве или как да се обичаме безопасно“ (2024 г.), „Здраве сред природата“(2024 г.) , Подкаст на БМЧК- Търговище (2023 и 2024 г.), „Една снимка равна на една детска усмивка“(2023 и 2024 г.) „Да създадем пространство“(2023 г.), благотворителни кампании по повод 14 февруари и 1 март. Младежите организираха и проведоха много акции и обучителни сесии с връстници. Доброволците продължиха да изграждат своя капацитет като участваха в различни обучения на областно и национално ниво. Проведени бяха обучения по общи знания, първа помощ, репродуктивно здраве и здравословен начин на живот, превенция на зависимости. 12 доброволци получиха грамоти за активна доброволческа дейност и по повод завършване на средното си образование. 6 доброволци бяха наградени със званието „Млад отличник на БЧК“.

Дългогодишни партньори в осъществяването на дейностите на организацията са швейцарското сдружение Вариант 5 (с финансиране на проекти), Търговишки ученически парламент, Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно информационен център, Регионална здравна инспекция, училища и социални институции. Всички дейности на организацията се отразяват в социалните мрежи и от местни информационни медии. Някои от инициативите са отразени и в подкаста на организацията БМЧК-аст.

Хуманитарното образование е направление, в което БМЧК продължава да се развива активно и да прилага нови практики за разпространяване на принципите на Червенокръсткото движение и промотиране на култура на толерантност в обществото.

По повод Международния ден за премахване на всички форми на расовата дискриминация, 21 март, доброволците в областния град проведоха сесия на тема "Стереотипи, предразсъдъци и дискриминация". Дискутирани бяха ситуации, при които хората стават жертва на стигма и биват изолирани от обществото.

Снимки на доброволците с шарени чорапи - символ на съпричастност към живеещите със Синдром на Даун бяха публикувани в социалните мрежи по повод Международния ден на хората със Синдром на Даун. През двете години на отчетния период са проведени няколко обучения по общи знания за организацията, в които са участвали всички новопостъпили членове. Доброволците от Попово се включиха и в националната инициатива на БМЧК- „Месец на хуманитарното образование“. По случай Международния ден на толерантността 16 ноември те проведоха кино-следобед. Заедно гледаха тематичен филм, след което проведоха дискусия относно приемането на другия и другостта, емпатията и толерантността. Друга инициатива през месеца (осъществена в партньорство с няколко областни организации) беше изработването и излъчването на клип, промотиращ принципите на червенокръсткото движение.

През отчетния период Младежкия аварийен екип се събира редовно за тренировки по първа помощ. Екипът взе участие в Националното състезание през юли 2024 г.

Доброволците бяха поканени да изнесат кратки обучения по първа помощ в много училища и ученически организации (II СУ „Проф. Никола Маринов“, ОУ „Христо Ботев“, Спортно училище „Никола Симов“, Специално училище за ученици с увреден слух „Св. Иван Рилски“ в Търговище, както и в ОУ „Христо Ботев“ с. Лиляк, ОУ „Академик Даки Йорданов“ гр. Омуртаг, с групи ученици от Обединен детски комплекс, Детско полицейско управление и други).

Доброволците вземат участие в съвместните областни учения на Единната спасителна система при възникване на ситуации с пострадали при ПТП край Попово (2023 г.) и Търговище(2024 г.) Традиционно всяка година такова учение се провежда на територията на една от общините на област Търговище.

През отчетния период с демонстрации по първа помощ бяха отбелязани редица дати- Световния ден на първата помощ и деня без жертви на пътя- през септември, световния ден за възпоменание на жертвите на пътно-транспортни произшествия през ноември. БЧК- Търговище проведе поредица от обучения по първа психологична помощ и психосоциална подкрепа с ученици от I СУ „Св. Седмочисленици“, гр. Търговище. Доброволците взеха участие и в съвместни инициативи с други организации (Общински съвет по наркотични вещества, Регионална здравна инспекция, Областна администрация), свързани с безопасността на движението по пътищата.

През 2024 година националната организация насочи усилията си към актуализиране и осъвременяване на методите и практиките, с които работи в направление „Здравна програма“. Програмата за развитие на иновации и добри практики по приоритетни дейности насърчи проектни предложения в това направление. През ноември доброволците преминаха обстойно двудневно обучение по новоструктурираната здравна програма на БМЧК.

През 2024 година БМЧК- Търговище реализира два проекта - „Сексуално и репродуктивно здраве или как да се обичаме безопасно“, финансиран по "Програма за развитие на иновации и добри практики по приоритетни дейности" на БМЧК и „Здраве сред природата“, финансиран от швейцарското сдружение „Вариант 5“.

По проект „CP3 или как да се обичаме безопасно“ бяха подготвени и проведени презентации за различни групи ученици (Търговище, с. Лиляк, Попово и Антоново). Изработен беше наръчник по репродуктивно здраве. Надяваме се той да се превърне в добро помагало за работата на доброволците.

Проект „Здраве сред природата“ включваше дейности, които се реализираха изцяло на открито. Той беше насочен както към доброволци на БМЧК, така и към всички останали млади хора. Най-голям беше интересът към похода до хижа „Младост“, в който участваха над 30 младежи. Проведен беше спортен ден в Източен парк, Търговище,

посещение на животновъдна ферма в с. Пробуда, посещение на Общински приют за безстопанствени кучета. Няколко градинки в парк Борово око бяха засети с цветя. Доброволците участваха активно в подготовката и провеждането на всички дейности по проекта. Публикациите за проекта в медиите получиха широк положителен отзвук от нашите съграждани.

Други дейности:

- Презентация на тема „Психоактивни вещества-видове, употреба и вреда“ беше изнесена пред ученици от Основно училище „Христо Ботев“, с. Лиляк и II СУ „Проф.Никола Маринов“;

- "Помним! Приемаме! Подкрепяме!" Обединени под това мото Регионална здравна инспекция- Търговище, със съдействието на Българския младежки червен кръст, отбелязаха в третата неделя на месец май Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН.

- 31 май, Световният ден без тютюнопушене, доброволците отбелязаха заедно с партньорите ни от Регионална здравна инспекция ,Превантивно информационен център и ОбС по наркотични вещества организираха. Имаше много игри, викторини и измерване на въглероден монооксид в издишания въздух.

- По повод Европейския ден на здравословното хранене в Профилирана гимназия „Христо Ботев“, Попово всяка година се провежда базар с лакомства. Там отбелязват и световния месец за борбата с рака на гърдата. И през двете години доброволците със съдействието на училищния лекар организираха информационни кампании сред своите съученици.

- Проведени бяха няколко областни обучения по направление „Активно включване в социална среда“, а именно: по програмите „Хелфи“, „Екология и опазване на околната среда“ и „Критично мислене и дигитално-медийна грамотност“.

- Доброволците организираха ателиета по програма „Хелфи“ с деца от ОЗД „Пчелица“ , ученици от I СУ „Св. Седмочисленици“ и с ученици от III Основно училище „П.Р. Славейков“, гр. Търговище. Осъществени бяха различни ателиета и игри с деца от детски градини и образователен център „Усмивки“.

- Няколко дискусии бяха проведени с ученици от различни възрасти в часовете на класа. Ето някои от темите: „Да върнем вярата в доброто“, „Познаваме ли билките в нашия край“, „Лято е! Водата, наш приятел или враг“.

Вече няколко поредни години по повод деня на влюбените- 14 февруари- доброволците организират благотворителни базари с ръчно изработени гривни, пръстени, обеци и картички. Самите благотворителни базари се провеждат в рамките на няколко дни в училището в Антоново и в центъра на Търговище. Събраните средства през 2024 г. бяха използвани за подпомагане на деца от семейства в неравностойно положение и за лечението на двама младежи.

Кампанията „Облечи усмивка и брой до 12“ също стана традиционна за търговишките доброволци. В деня на своето изпращане от училище част от абитуриентите обличат тениски, изрисувани от деца с увреждания. През последните две години общо 350 абитуриенти и техни учители закупиха тениски с рисунка. Събраните средства бяха използвани за материали, необходими за работа с децата от институциите, включили се в кампанията. През 2023-24 година активно участие в ателиетата взеха младежите от Специално училище за ученици с увреден слух "Св. Иван Рилски", Център за специална образователна подкрепа (ЦСОП- Търговище), Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) за деца с увреждания и ЦНСТ за младежи с увреждания- Търговище, деца- пациенти в детското отделение на МБАЛ- Търговище. Закупени бяха оборудване за площадка по безопасност на движението и 2 слушалки с костна проводимост за Специално училище за ученици с увреден слух "Св. Иван Рилски" , гр. Търговище; телевизор и 4 градински люлки за децата от ЦСОП- Търговище; пулс оксиметър за педиатрията в Търговище и подаръчни комплекти за всеки от потребителите на услуги на двете ЦНСТ-а.

Друга интересна инициатива на доброволците от Търговище е коледната благотворителна кампания „Една снимка = една детска усмивка“. Срещу дарена сума търговищенци получават професионална снимка пред елхата в центъра на града. През първата година бяха събрани 1070 лв., а през 2024-1400лв. С парите са закупени подаръци за над 40 деца от многодетни семейства и деца с по един родител.

През 2024 г. „Асоциация НАЯ“ продължи работата си с доброволци на възраст 13-14 години от ОУ „Христо Ботев“ гр. Търговище. 10 доброволца бяха обучени по теми, свързани с насилие, основано на пола. Доброволците бяха обучени по специална методика, създадена от „Асоциация НАЯ“ за обучение по темата „Равнопоставеност на половете“ чрез детски класически приказки.

Учениците-доброволци отбелязаха кампании, с насоченост към превенция на насилието над жени и деца. Отбелязаха „Свети Валентин“ с послания, написани на сърчица, за нетолериране на насилието над момичета и жени; Световният Ден на розовата фланелка против тормоза в училище беше отбелязан с информационни плакати и табла, поставени на видно място в училище; радиопредаване; хартиени розови фланелки и ленти с надпис „Не на тормоза в училище“. Отбелязаха важни събития, като: „1-ви юни – Международен ден на детето“, „Международния ден за борба с трафика на хора“, „16 дни за борба с домашното насилие“ и други. През 2024 г. учениците-доброволци организираха и проведоха изложба на тема „Не на насилието над Момичета и жени“.

Ученическите съвети към училищата организират: „Ден на самоуправлението“, „Дни на отворените врати“, „Мениджър за един ден“, „Ден на розовата фланелка“ "Да

изчистим България заедно", „Коледно настроение в класните стаи и коридорите на училището", „Лов на съкровища", „Зелена седмица"и др.

Ученическите парламенти организират благотворителни акции за събиране на средства и подпомагане на деца с редки заболявания. В почти всички класове от гимназиален етап има доброволци на МБЧК, като голяма част от тях са с придобита правоспособност да обучават.

В национално и международно младежко доброволчество се ангажират младежите от скаутски клуб „Антола", както и членовете на БМЧК „Ботевци- Попово", клуб „Детелина" към ПГСС и по проект „Училището зона за филантропия". Сфери на дейност са: Първа помощ, Здравна просвета, Социално-помощна и Благотворителна дейност. Доброволчески благотворителни и еко-акции се провеждат не само в градовете, но и в селата. Скаутите участват и в международни лагери в Сърбия и Малта. Международното сътрудничество с НД „Вариант 5" от Швейцария е системно и утвърдено повече от 20 години. То е източник на ресурси, които във всички случаи се ползват за социално подпомагане на уязвими деца и семейства. Посочените партньорски взаимоотношения се транслират в малки специфични проекти, които обхващат най-уязвимите лица.

Доброволството дава множество възможности на младите хора да изразят своя порив към хуманност и грижа за другите, както и да се утвърдят общочовешките ценности сред младото поколение.

2.5. Здравословен начин на живот.

Основните причини за влошаване на здравето на българските граждани, в това число и младежите са бедността, безработицата, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда, нездравословният начин на живот, свързан с непълноценното хранене, дистрес, съчетани и с други рискови фактори, като тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, употреба на наркотични вещества, ниска двигателна активност.

Всяка година се изготвя комплексна оценка на здравословното състояние на учениците от организираните колективи в област Търговище. Оценката се изготвя съгласно изискванията на Наредба №8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, Наредба №3 от 2000 г. за здравните кабинети в училища и детски заведения и на база постъпилите унифицирани таблици, предоставени от медицинските специалисти към здравните кабинети.

Основната цел и приоритет на РЗИ- Търговище и през 2024 г. беше разширяване на обхвата на услугите по анонимно, доброволно консултиране и изследване за ХИВ. В резултат на предоставените услуги в областта се постига устойчиво задържане на ниско ниво на болестност от ХИВ. Изследваните за ХИВ/СПИН през 2024 г. са общо 725 лица, от които 40 са ученици от различни училища в гимназиален етап или младежи.

По време на АНТИСПИН кампанията по случай 1 декември – Световен ден за борба срещу СПИН се проведе обучение на 249 ученика от училища в община Търговище на теми: „ХИВ/СПИН - Начини на заразяване и предпазване.“ Направена е прожекция на видеопоказ: „Като на сън“, както и демонстрация на правилно поставяне на презерватив на дървен макет на всички класове от училищата. Изготвиха се и се проведе презентации на темите: „ХИВ/СПИН и други СПИ“, „Рисково сексуално поведение“, „Контрацепция“, „Начини на заразяване и предпазване“ и ХИВ/СПИН – „Митове срещу реалност“. На 98 броя жители от села от община Търговище се извърши обучение на теми: „ХИВ/СПИН“, „Хигиена и сексуално здраве“. Раздадени са 100 броя информационни материали относно начините на предаване и предпазване от ХИВ и Полово предавани инфекции.

Български младежки Червен кръст-Търговище работи в тясно сътрудничество с Общинския съвет по наркотични вещества. Традиционно с подходящи инициативи се отбелязват различни дати, свързани с превенцията на зависимости - 31 май, 26 юни и др. Важно място в здравно- просветната дейност заема промотирането на безопасното сексуално поведение и подобряването на репродуктивното здраве. БМЧК е организатор на тематични игри, насочени към превенцията на зависимостта от алкохола, цигарите и наркотиците.

През 2024 година БМЧК- Търговище реализира два проекта - „Сексуално и репродуктивно здраве или как да се обичаме безопасно“, финансиран по "Програма за развитие на иновации и добри практики по приоритетни дейности" на БМЧК и „Здраве сред природата“, финансиран от швейцарското сдружение „Вариант 5“.

Отделно са проведени:

- 28 обучения на 619 ученици от област Търговище по темите: „Отглеждайте храни, а не тютюн!“, „Защо животните не пушат?“, „Какво печелим и какво губим, когато пушим?“, „Да спечелим заедно! Един ден без никотин!“, „Вейп“ и други.

- 16 обучения сред 562 деца и ученици. Представени са темите „Алкохол. Какво ни причинява?“, „Вредата от употребата на алкохол върху шофирането“. 404 лица имаха възможност да използват алкоочила.

- 54 обучения сред 1149 деца и ученици по теми, свързани със здравословното хранене и здравословния начин на живот.

Презентирани са темите „Здравословен начин на живот“, „Хранителни разстройства“, „Здравословно хранене“, „Хранене и зъбна профилактика“, „Принципи на здравословното хранене“, „Нездравословно хранене и болести, свързани с него“, „Енергийни напитки“.

През изтеклата година са проведени 26 обучения на 714 деца и ученици и 5 обучения на 69 медицински специалисти от област Търговище и родители за ползата от физическата активност и вредата от заседнал начин на живот.

И през 2024 година се проведе входящо анкетно проучване сред учениците от прицелната група. Цел на проучването бе установяване на нивото на знанията, получени след проведените обучения по отношение на здравословното хранене и нуждата от двигателна активност. Направени бяха анализи, които са предоставени на преподавателите и ръководствата на училищата.

Проведени са 2 обучения на 24 родители на децата от прицелната група, на които им бяха представени резултатите от анкетните проучвания сред учениците и родителите. Направени им бяха обучения по темите „Препоръки за здравословно хранене на населението на 18 години“, „Хранене на децата в дома им“.

Проведени са 39 обучения на 92 ученика по темите: „Правила за по-здрави и по-бели зъби“, „Хранене и здрави зъби“, „Хигиена – лична, устна, интимна“, „Профилактика при вирусни заболявания“, „Аз знам какво да ям!“, „Физическа активност – движението е здраве“, „Здравословно хранене“, „Принципи на здравословното хранене“, „Нездравословно хранене и болести“.

В ЦПЛР-ОДК Търговище се разшири въвеждането на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование във в целогодишните форми на работа, както и чрез организиране на различни събития. През 2024 г. продължи проучването на здравословното състояние на децата и учениците в Община Търговище. Направена е безплатна диагностика на деца и ученици, след подадени декларации за съгласие от родителите. Продължават заниманията по Лечебна физкултура – Кинезотерапия.

ЦПЛР-ОДК Търговище, организира и провежда спортните турнири на ученическите игри за Община Търговище. В общината се провеждат спортни турнири по – футбол, волейбол, баскетбол, бадминтон, тенис на маса и шахмат. Цялостната дейност в това направление се осъществява по Правила за организиране и провеждане на ученическите игри, които се утвърждават за всяка учебна година със Заповед на Министъра на младежта и спорта. Изготвя се Спортен календар, в който се включват и спортни прояви, извън ученическите игри.

Общинска администрация Търговище, провежда редовни срещи с участието на здравни работници, експерти в сектор образование, младежи, представители на училищата и спортните клубове с цел обсъждане на теми, свързани със здравословния начин на живот сред децата и младите хора.

Община Търговище разпределя средства от общинския бюджет за спорт през 2024 г. и спортни клубове, посетени над 1 000 деца и младежи, от които за 2024 г. са финансирани 17 спортни клуба. Една част от тях постъпиха директно в клубовете като стимул за постиженията им. Въпреки, че поема разходите по поддръжката и експлоатацията на базите и съоръженията, Община Търговище не реализира приходи от наем. Местната администрация ги предоставя на клубовете безвъзмездно, в изпълнение на договори.

В края на 2024 г. бяха наградени най-добрите спортисти и отбори на годината с официална церемония.

Спортните клубове и организации, ползващи и стопанисващи общински спортни имоти, създадоха условия и осигуриха достъп на гражданите, желаещи да се занимават със спорт. За развитие на спорта в малките населени места Община Търговище финансира и подпомага аматьорския футбол в селата. Съвременния спорт изисква тренировъчния процес да се води от високо квалифицирани треньори, ангажирани целодневно в своята работа. Задължително трябва да бъдат запознати с най-новите методики за физическа и психологическа подготовка на своите състезатели. За да се реши този проблем се изисква всеки спортен клуб да представи документи за квалифицирани педагогически кадри, регистрирани в Министерството на спорта. При липса на такива не се подпомагат финансово от Община Търговище.

За развитието на детско-юношеския спорт се стимулираха децата с постигнати добри резултати от състезанията със стипендии. Училищата и детските градини организират много спортни прояви на деца и ученици от всяка възраст, като с това подпомагат за развитието на нравствените ценности на спорта и човешкото достойнство. Създават условия и предлагат възможности за спортуване и туризъм, с оглед пълноценен отдих, развлечение и емоционално обогатяване на личността и придобиване на необходимите организационно-управленски, материално-технически и финансови условия и предпоставки за подобряване на физическата дееспособност на гражданите на общината, на детско-юношеския спорт и социалния туризъм. В гр. Търговище има спортно училище с традиции.

През 2024 г. се увеличи броя на хората, практикуващи физически упражнения, спорт и социален туризъм. Физическото възпитание и спорта се утвърди, като средство за здравословен начин на живот. Разшири се и се модернизира спортната база, като спортните обекти и съоръжения се приведоха в съответствие с международните стандарти и нормативни изисквания.

Спортната дейност в Община Омуртаг се развива по няколко начина: като дейност на общинската администрация и като дейност в училищата. За регистрираните по ЗЮЛНЦ спортни клубове, ежегодно Община Омуртаг заделя значителен финансов ресурс за развиване на конкретната спортна дейност. Стриктно се изпълнява спортният календар на общината. Организираните общински спортни мероприятия са в областта на леката атлетика, футбола, шахмата. Училищните отбори активно се включват в регионални и национални състезания. Развиващи дейност са спортните клубове по волейбол, бокс и футбол в град Омуртаг и с. Обител. Високи постижения за община Омуртаг на европейско, национално и местно ниво има Боксов клуб- Омуртаг и волейболния училищен отбор на ОУ „Акад. Даки Йорданов“ гр. Омуртаг. За развитие на

спортното дело също така е изградена комбинирана спортна площадка с баскетболно и волейболно игрище и игрище за развлекателни игри /минифутбол/.

Младите хора в Община Омуртаг се информират и придобиват умения и знания за здравословен начин на живот чрез осъществени съвместни инициативи на МКБППМН-Община Омуртаг и БЧК - гр. Търговище, както и от медицинските специалисти по училища. Основната цел на съвместните инициативи е водене на здравословен начин на живот от страна на подрастващите в общината, непрекъснато насърчаване на физическа активност и спорт сред младите хора, участие на младите хора в кампании по превенция на болести, предавани по полов път, тютюнопушенето, начина на хранене, предотвратяване на наднорменото тегло, двигателния режим, времето за почивка, безопасност на движение по пътищата и др.

На територията на община Антоново има няколко спортни клуба, които вземат активно участие в спортния живот: ФК „Тузлушка слава“ – гр. Антоново, ФК „СОКол“ – с. Трескавец, С-е „ Работнически клуб спор и здраве – Антоново“. Сред подрастващите се създава мотивация за системни спортни занимания. На всички желаещи да спортуват е осигурен достъп до спортни площадки на открито на територията на община Антоново. Всяка година на всички училища и детски градини по ПМС 129 се осигуряват средства за развитието на физкултурата и спорта.

2.6. Социалното включване на младите хора

До навършване на 18 години за младежите в риск действа Законът за закрила на детето. Действащата нормативна уредба позволява добри практики на работа в случай на дете в риск, съгласно които социалните услуги в специализирана институция или от резидентен тип могат да се ползват след 18-та година до навършване на 20 годишна възраст, ако младежът учи. Също така, чл.144 от Семейния кодекс създава правна възможност за учащи се младежи да получават издръжка от своите родители до навършване на 25 годишна възраст. В случаите, когато те са лишени от родителска грижа, държавата и обществото следва да предприемат мерки за закрила.

Все още е ограничен достъпът на младите хора в риск до целенасочени и качествени социални услуги в общността, особено в малките населени места. В училищата са сформирани комисии по превенция на деца в риск, които всяка учебна година приемат план за работа с основна цел – предотвратяване на конфликти ситуации. Функционира МКБППМН, която извършва превантивна дейност, макар и само с млади хора до 19 годишна възраст. Общините работят по програма за превенции на рисковото поведение сред подрастващите и промоция на здраве.

На територията на област Търговище са закрити всички специализирани институции за деца.

В Община Търговище съществува Обществен съвет за социално подпомагане, който оказва съдействие за провеждане на политиката в областта на социалните помощи и социалните услуги в общината, при проучване на потребностите, при планирането на социалните услуги в общината, както и в процеса на предоставяне и наблюдение върху социалните услуги.

На територията на община Търговище са развити и функционират следните социални услуги за млади хора в неравностойно положение:

- Звено „Майка и бебе“ – превенция на изоставянето на деца;
- Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания с потребност от постоянни мед. грижи - Резидентна грижа - ежедневни грижи и подкрепа в среда, близка до семейната с постоянна медицинска грижа;
- Дневен център за деца с увреждания, деца 0-18 г. с увреждания - превенция на изоставянето, дневна грижа в подкрепа на родителите на деца с увреждания;
- Център за обществена подкрепа (ЦОП) към КСУДС, деца и семейства в риск, деца, отпаднали от училище и в риск от отпадане от училище - ранна интервенция на изоставяне на новородени деца; развиване на приемна грижа; осигуряване на семейна среда за деца, лишени от родителска грижа; превенция на изоставянето; превенция на насилието;
- Център за социална рехабилитация и интеграция към КСУДС, деца и младежи с увреждания - медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, умения за самостоятелност; мобилни услуги от рехабилитатор и психолог;
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, деца без увреждания - резидентна грижа - ежедневни грижи и подкрепа в среда, близка до семейната;
- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, лица с увреждания - дневни и почасови грижи, медицинска и социална рехабилитация;
- Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания, деца и младежи с увреждания - резидентна грижа - ежедневни грижи и подкрепа в среда, близка до семейната;
- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания към КПЗГО, лица с психични разстройства - дневни и почасови грижи, медицинска и социална рехабилитация;
- ЗЖ за лица с психични разстройства 1 към КПЗГО, кв. „Бряг“ - Търговище, лица с психични разстройства - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация;
- ЗЖ за лица с психични разстройства 2 към КПЗГО кв. „Бряг“ - Търговище, лица с психични разстройства - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация;
- Защитено жилище за лица с умствена изостаналост с. Лиляк, общ. Търговище, лица с умствена изостаналост - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация;

- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания с. Макариополско, общ. Търговище, лица с деменция - дневна грижа в подкрепа на лицата с деменция;

- Защитено жилище за лица с психични разстройства с. Съединение, лица с деменция- резидентна услуга - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация.

- Център за социална рехабилитация и интеграция към Асоциация Ная – жертви на домашно насилие.

- Комплекс за социални услуги „Дъга“ – гр. Търговище – за деца и младежи

Предлага се социална услуга по Механизъм лична помощ, насочена към лица с увреждания, включително деца. През 2023 г. от услугата са се възползвали 27 души.

Най-благородната и значима дейност на доброволците на БМЧК е работата им в подкрепа на деца от уязвими групи. Мотиватор за доброволците е работата с деца от приемни семейства, деца с увреждания, хора в неравностойно положение. Голяма част от доброволците преминават обучение по социално - помощна дейност.

Мерките за социално подпомагане и социално включване на младите хора се изпълняват от Дирекция „Социално подпомагане“ гр. Омуртаг, като същата оказва помощ и подкрепа на младите хора в риск при наличие на потребност по реда на Закона за социално подпомагане и правилника за неговото прилагане. Съществено измерение в политиката за социално включване на младите хора е осигуряването на материална подкрепа и подпомагането на семействата с деца. За целевата група деца и младежи в риск в неравностойно положение са планирани социални услуги по видове, но тяхното функциониране се влияе от държавната политика в тази сфера. Основен „инструмент“ в превенцията на социалното изключване на тези хора, включително младежи е реализирането на механизма за лична помощ по Закона за личната помощ. Случаите на младежи до 29 годишна възраст с над 50% чужда помощ и с над 90% инвалидност без чужда помощ потребители са 17, включени в заетост по механизма като „лични асистенти“ са 10 лица. По Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане от фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица в България, по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Топъл обяд“ в Община Омуртаг ползватели са 6 лица. В Специализираната социална услуга „Асистентска подкрепа“ като „социален асистент“ са назначени 2 лица.

Социалната политика за децата в Община Омуртаг се изпълнява и чрез сформирана Комисия за закрила на детето, която ежегодно изготвя „Общинска програма за закрила на детето“. В нея приоритетно са заложили стандарти за социална политика, подкрепа на детето и семейството, образование и медицинска грижи, като задължава отговорните институции по закрила на детето да защитят специалните права на децата с цел подобряване качеството на живот на децата живеещи на територията на общината. Програмата създава условия за формиране и изпълнение на политики, свързани с правата и отговорностите на децата.

За целевата група деца и младежи в риск в неравностойно положение са планирани социални услуги по видове, но тяхното функциониране се влияе от държавната политика в тази сфера. Основен „инструмент“ в превенцията на социалното изключване на тези хора, включително младежи е реализирането на механизма за лична помощ по Закона за личната помощ. На територията на общините Омуртаг и Антоново няма функциониращи социални услуги, които да са в подкрепа на младите хора от 15 до 29 години.

От дирекция „Социално подпомагане“ - Попово се подпомагат родители с месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст по чл. 8д от Закона за семейните помощи за деца.

Социалното включване на младите хора е проблем, по отношение на който в община Попово съществуват дългогодишни традиции. За целта са разкрити и функционират следните социални услуги, подходящи за млади хора на възраст от 15 до 29 години в неравностойно положение, подпомагащи интегрирането им в общността: Център за социална интеграция и рехабилитация гр. Попово, с капацитет 55 места и Център за обществена подкрепа – Попово, с капацитет 30 места.

Функциониращите социални услуги от резидентен тип в общината са следните:

Две защитени жилища за лица с умствена изостаналост в с. Медовина;

ЦНСТ за лица с умствена изостаналост в с. Медовина;

Дом за пълнолетни с умствена изостаналост в с. Медовина;

Център за настаняване на деца без увреждания;

Център за настаняване на деца с увреждания .

През 2024 г. в социалните услуги от резидентен тип общо са включени 2 лица на възраст от 15 до 29 години.

2.7. Младежка престъпност

От 14 годишна възраст възниква възможността за реализиране на наказателна отговорност по отношение на младия човек за извършени от него престъпления.

Зачестяват случаите на противообществени и противоправни прояви сред млади хора от по-ниските възрастови групи. Около две трети от осъжданите всяка година младежи не ходят на училище и/или нямат работа. Запазва се висок процентът на рецидива сред младите правонарушители.

Статистиката през последните години показва застрашителни тенденции на нарастване броя на непълнолетните извършители на престъпления и на относителния дял на младите хора до 29 години сред затворническата популация и сред водачите на моторни превозни средства, причинили пътно-транспортни произшествия.

През 2024 г. Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) - Търговище образува 45 възпитателни дела във връзка с получени преписки от прокуратурата и сигнали от органите на МВР.

Престъпленията и противообществените прояви са извършени от общо 39 малолетни и непълнолетни лица (в т.ч. 7 момичета). По отношение на девет от малолетните и непълнолетните са образувани повече от едно дело през годината (общо 27 дела). За преодоляване на отклоненията в поведението психолозите към МКБППМН консултираха индивидуално 17 непълнолетни лица. Десет обществени възпитатели към МКБППМН работиха индивидуално с общо 43 непълнолетни лица, поставени под възпитателен надзор по чл. 13, ал. 1, т. 5 или по чл. 41 от Закона за БППМН. През 2024 г. има настанен един непълнолетен във Възпитателно училище –интернат.

Извършени дейности на МКБППМН – Търговище за 2024 г.

№	Дейности, които са изпълнени	Срок/ Период	Отговорни институции	Финансов ресурс
1.	Запознаване с работата на МКБППМН и обществените възпитатели Обхванати са 105 младежи.	През цялата 2024 г.	МКБППМН	
2.	Превенция на насилието и агресията сред младите хора. Обхванати са 75 младежи	През цялата 2024 г.	МКБППМН	
3.	Повишаване на правната култура на младите хора.Запознаване със Закона за БППМН и Наказателния кодекс Обхванати са 1005 младежи	През цялата 2024 г.	МКБППМН	
4.	Повишаване на здравната култура на младите хора.Превенция на употребата на алкохол и психоактивни вещества Обхванати са 70 младежи	През цялата 2024 г.	МКБППМН	
5.	Консултиране на непълнолетни за преодоляване на отклоненията в поведението Обхванати са 17 младежи	През цялата 2024 г.	МКБППМН	

Целогодишно се планират и провеждат редица мероприятия, съвместно с “РЗИ”, “МОН” и други институции, целящи предотвратяване извършването на нарушения и престъпления срещу наблюдаваната категория лица, както и такива извършвани от самите тях.

Превенцията сред деца и младежи е предпоставка за ограничаване на общата престъпност и грижа за бъдещето на нацията. Наличието на устойчиви криминогенни и виктимогенни фактори, които действат по отношение на тези възрастови групи, налага да се активизират превантивните въздействия на различни институции, работещи с деца, като се използват образованието, културата, изкуството, спортът и всички други средства за развитие на младата личност. От особено значение е извършването на ранна превенция на противообществените прояви, възпитанието в дух на отговорност и

развиването на гражданска култура. Сред основните отговорни институции се открояват: Министерството на образованието, младежта и науката, Държавната агенция за закрила на детето, органите на местното самоуправление, Министерството на вътрешните работи, Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетни и нейните местни структури, Националната и местните комисии за борба с трафика на хора и др., които провеждат своите политики в следните насоки:

- Подпомагане на многодетни семейства, с цел получаването на адекватни родителски грижи и предотвратяване на попадането на децата в криминогенен и виктимогенен риск;
- Превенция на употребата на наркотици и злоупотребата с алкохол от деца и младежи;
- Разработване на програми за подпомагане на професионалната реализация на младежите;
- Структуриране на свободното време на децата и младежите;
- Превантивна работа с деца, необхванати от училище;
- Разработване и реализиране на програми за превенция на детската агресия на улицата;
- Разработване и реализиране на програми за превенция на насилието в училище;
- Превенция на създаването на детски криминализирани групи;
- Превенция на спортното хулиганство и използването на спорта като мощно средство за възпитание в дух на толерантност, честна игра и партньорство;
- Запознаване на децата с модели на безопасно поведение предпазващи ги от виктимизиране;
- Изграждане на умения и навици на децата за безопасно общуване в Интернет.

Употребата на наркотици е значим здравен и социален проблем за гражданите на Европа и заплахата за сигурността и здравето на европейското общество, поради това усилията на правителствата са насочени не само към намаляване на търсенето и предлагането на наркотици, но и намаляване на вредните за здравето последици.

През последните години в нашата страна проблемите, свързани със злоупотребата с наркотични вещества, стават все по-актуална тема. Наблюдава се нарастване на употребата на широк спектър от наркотици, която обхваща все по-голяма част от младото поколение на България. Младите хора се превръщат в доходен пазар, към който се насочва разпространението на нелегалните вещества.

Наред със здравните проблеми, свързани със злоупотребата с наркотици, нарастват и социалните проблеми на употребяващите – бягство и отпадане от училище,

рисково сексуално поведение, кражби и други криминални прояви. Ценностната система при младите хора се подменя и негативизмът се превръща в модел за подражание.

2.8. Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

Община Търговище има изградена много добра културна инфраструктура – обществена библиотека, музеи и читалища. В община Търговище съществува стабилна мрежа от: 2 държавни театъра, 3 регионални културни института: музей, библиотека, художествена галерия, редица общински и частни институции и школи, граждански организации, занимаващи се с култура, 35 читалища. Всички те реализират широк спектър от културни дейности. За всяка социална, възрастова и етническа група, се осигурява равен достъп до произведеният и предлаганият художествен продукт. Културните институции изпълняват и ролята на памет за миналото като събират, съхраняват и осигуряват достъп до материали, свързани с историята на общността или на отделни личности. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми. Културните институции на територията на града успешно си сътрудничат с други организации, за да оползотворят по най-добрия начин ресурсите, с които разполагат: с Център за младежки дейности и инициативи – Търговище, ЦПЛР-ОДК Търговище и др.

В община Попово са разкрити 25 пенсионерски клуба, 5 от които са на територията на гр. Попово. На територията на община Попово функционират 33 народни читалища, като едно от тях в с. Горица е разкрито през 2022 г. Може да се каже, че почти във всяко населено място на територията на общината се осъществява читалищна дейност, тъй като от 35 населени места в 30 села има работещи читалища, както и три в гр. Попово и прилежащите му квартали.

В Община Опака функционират шест Народни читалища. Към всяко от тях има изградени самодейни състави, които развиват своята дейност в зависимост от етническия състав на населеното място.

Основна грижа на читалищното, особено в по-малките населени места е библиотечното обслужване. Вратите на читалищата и техните библиотеки са отворени за всички български граждани. В тях целогодишно се работи с различни самодейни групи и колективи. Отбелязват се различни празници и се организират чествания.

На територията на община Антоново функционират 11 Народни читалища. Провеждат се празници за посрещане на Коледа и нова година, 13 – 14 януари Василица, 17 януари Антоново ден и ден на религиозната толерантност, първа пролет, 8 април Международен ден на ромите, Традиционен панаир в град Антоново, представления на гостуващи театри (постановки за деца и възрастни), концерти в т. ч.: „Каква е ролята и мястото на библиотеката в живота? ” Посещение на 6 клас в библиотеката; Баба Марта в

детската градина; Литературно-поетична среща „На бога най-светлия син“ – 135 г. от рождението на поета Димчо Дебелянов - 33 ученика; Лазаруване; Литературно фолклорно състезание „От Росното биле на Фолклора“; Детско утро „Аз съм вече читател“; Рисуanka на асфалт на тема „Под многоцветната дъга на Европа;“ Празничен концерт посветен на 24 май – Денят на славянската писменост и българската просвета и култура; Тържествено честване на Деня на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България; Театрална постановка „Вечеря с приятели“; Ден на занаятите. Изложба на изработени предмети; „Народните будители – пример за подражание“ – по случай 1 ноември – Денят на народните будители; Увеселение за деня на семейството и младежта; Празничен концерт посветен на Коледа и Нова година.

В община Омуртаг има регистрирани 26 читалища, като две от тях са в град Омуртаг, а останалите в селата на общината. В НЧ „Отец Паисий“ гр. Омуртаг и към читалището в с. Обител има изградени филиали. В града има Исторически музей и общинско кабелно радио. В програмната схема, на което е заложено популяризиране на различните празници на етносите, живеещи в общината и отразяване на събитията свързани с живота им.

Към момента в ЦПЛР-ОДК Търговище се осъществяват дейности в целогодишни занимания, временни групи и занимания през ваканцията. Деца и ученици, на възраст от 5 до 18 години са потребителите на различни занимания за развитие на техните дарби и талант. Около половината от посещаващите Центъра се занимават със спорт, а останалите са предпочели областите изкуство, наука, технологии и гражданско образование. В ЦПЛР-ОДК Търговище се предлагат услуги за кариерно ориентиране и информиране, осъществяват се обучения на младежки лидери, тренинги, дискуссионни срещи, информационни кампании и др. Към институцията функционират 12 организационно - педагогически форми, които се посещават от 616 деца и ученици на възраст от 5 до 18 години, разпределени в 48 постоянни целогодишни групи, 4 временни групи през учебната година и 11 през ваканциите. ЦПЛР-ОДК стимулира инициативността на младите хора, чрез предоставяне на възможност за изява на техните постижения и талант. Възпитаниците на клубовете и школите на ЦПЛР-ОДК Търговище редовно участват в конкурси, състезания, фестивали и са носители на множество награди от национални и международни форуми.

ЦПЛР - ОДК Търговище оказва подкрепа на млади таланти и организира традиционни конкурси за изяви по интереси:

- Национален конкурс с международно участие "България в картини и слово" , включен в Националния календар на МОН за изяви по интереси на децата и учениците;
- Регионален онлайн песенен конкурс „Парад на песента".
- Предоставяне възможност за изява на творческите способности на младите хора в областта на дигиталните умения, литературата и изобразителното изкуство.

С Решение № 5 по Протокол № 21 от 26.02.2013 г. Общински съвет Търговище приема Наредба за условията и реда за стимулиране на деца и младежи с изявени дарби от Община Търговище. Наредбата е изменена и допълнена с Решение № 5 по Протокол № 48 от 27.03.2019 г. Отпуснати са стипендии в област „Образование, наука и техника“, „Изкуство и култура“ и „Спорт“. Осигурява се летен отдих на деца и ученици с изявени дарби в общинската почивна база в град Балчик.

В ЦПЛР-ОДК Търговище е изградена система на поощряване с морални и материални награди. За всички участници в целогодишните форми се води информация за тяхното развитие и техните постижения. На Педагогически съвет са приети символите на институцията и е определен дизайнът на отличията и грамотите, които се връчват при провеждането на традиционните прояви. Системно се осигуряват за децата и учениците много награди от спонсори, някои от които традиционно подкрепят дейността на Центъра. Така се стимулира участието на деца и ученици в различни общински прояви.

ЦМДИ – Търговище осъществи всички планирани културни прояви. През м. март 2024 г. се проведе заключителният етап от 25 – тия общински конкурс за творчество „Слово и багра“ за литература под надслов: „Свободното време като приключение “. Осъществи се в трите поредни месеца – януари, февруари и март 2024г. представяне на спектакъла „Лешникотрошачката“ пред детските заведения в Търговище. За 12-ти пореден път се проведе общинския конкурс за изработване на творби от рециклирани материали „Еко фантазии“- м. април 2024 г. Конкурсът традиционно е посветен и на Седмичата на Земята. Целта - да бъде провокирано творческото мислене на младежите към артистично рециклиране на ненужни вещи или материали и да им даде възможност за изява. На 19-ти април, във фоайето на Младежки дом – Търговище бе открита изложба с творбите на всички участници, както и наградени най-сполучливите творби.

Реализират се десетки и младежки инициативи: участия в конкурси и фестивали в страната и чужбина – Румъния, Гърция, Италия, годишни продукции на формациите. В края на м. юни 2024 г. се отбеляза 30 годишния юбилей на Школа за модерен балет ВЕГА с два големи концерта в Драматичен театър. Реализацията на събитието бе осъществена и чрез Програма „Култура плюс“ на Община Търговище. Броени дни след това момичета на ВЕГА спечелиха Гран при и още много награди от Международния конкурс „Трикси“ в град Балчик. През годината отново активна бе постановъчната и концертна дейност на Балетна формация „Търговище“. През м. декември 2024 г. Балетната формация се представи отлично и се завърна само със златни отличия от Международната Балетна олимпиада, проведена се в Държавна опера – Стара Загора. Представителният детско-юношески фолклорен ансамбъл „Шарено герданче“ участва изключително успешно в Международния фестивал на изкуствата „Арт таланти“ в Киенчано Терме - Италия. В края на м. април 2024 г. се реализира в ДТ – Търговище съвместно с Духов оркестър „Васил Абрашев“ при община Търговище, голям Великденски концерт. На 16 декември 2024 г. се

реализира за публиката коледния спектакъл „Гости дошли коледари“, с участието на всички формации на Центъра.

В Център за младежки дейности и инициативи – Търговище целогодишно се занимават над 300 деца и младежи, които са обхванати в постоянни творчески дейности. Освен тях около 200 са включени в други младежки инициативи. Стотици са зрителите на творческите продукции, които създават балетна формация „Търговище“, Школа за модерен балет ВЕГА, Вокално студио „Ритъм“ и Представителен детско-юношески ансамбъл „Шарено герданче“. Само за отчетната 2024 година те са над 3000 души.

Съхраняването, опазването и предаването на поколенията на световното културно наследство е немислимо без процесите на дигитализация и неограничения достъп онлайн. Голяма част от обектите на историческата памет се съхраняват в библиотеката и днес те са едни от най-активните участници в процесите на изграждане на дигитални архиви на своите богати колекции. Новият сайт на Регионална библиотека „Петър Стъпов“ е създаден в резултат от реализирането на проект, финансиран от Фондация „Глобални библиотеки - България“ през 2016 г. Дигиталната библиотека осигурява платформа в интернет пространството за широк достъп в електронен вид на документалното и нематериалното културно - историческо наследство в Търговищка област и популяризирането му на местно, национално и международно ниво.

III. ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ 2021-2030 Г.

***Способни, ангажирани и овластени млади хора,
готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за
развитието на Република България в контекста на европейското семейство и
глобалния свят.***

Осъществяването на визията ще доведе до следните резултати:

Младите хора през 2030 г. имат европейско самочувствие, добри професионални, социални и граждански умения, отстояват демократичните ценности и правата на човека, участват активно в обществените процеси и са способни да вземат важни решения за себе си, общността и държавата.

Младежките организации през 2030 г. притежават необходимия капацитет и устойчивост за пълноценно участие в планирането, изпълнението и мониторинга на политики за младежта и са разпознати като пълноправен партньор на институциите при провеждане на държавната политика за младежта.

Младежката политика през 2030 г. адресира актуалните проблеми на младите хора с целенасочени и последователни действия и създава възможности за развитие на пълния потенциал на младите хора.

IV. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ПОЛИТИКАТА ЗА МЛАДЕЖТА

Младежката политика има хоризонтален характер и предполага целенасочена и активна координация с останалите секторни политики - за образование, заетост, култура, спорт, здравеопазване, социални услуги, регионално развитие, транспорт и т.н., които имат отношение към живота на младите хора в България на национално, регионално и местно ниво, както и последователно и устойчиво партньорство със социалните партньори и неправителствените организации, които работят в младежкия сектор.

Основните принципи:

Политика, основаваща се на потребностите на младите хора. Това предполага системно събиране и анализиране на статистически данни, данни от социологически проучвания и анализи на нагласите и потребностите на младите хора в България; използване на национални, европейски, международни и секторни изследвания за идентифициране на реалните проблеми с цел разработване на адекватни мерки и интервенции във всяка секторна политика, съчетани с целенасочен диалог с младите хора.

Политика, гарантираща равнопоставеност и приобщаване. Всяка секторна политика трябва да гарантира равнопоставен достъп до образование, заетост, здравни и социални услуги, цифрова инфраструктура, култура и спорт за всеки млад човек, независимо от неговия пол, етническа принадлежност, местоживеене и социален статус и че младите хора със специфични потребности, в неравностойно положение или от уязвими групи трябва да бъдат подкрепени, приобщени и интегрирани в обществото.

Политика, насърчаваща участие и овластяване. Този принцип предполага предоставяне на възможности за качествено участие на младите хора във формирането, разработването, изпълнението и прилагането на младежките политики на национално, регионално и местно ниво.

Политика, съобразена с възрастови и регионални специфики. Обособяването на различни младежки възрастови групи и разработване на мерки, съобразени със спецификите в профила, потребностите и интересите на всяка възрастова група, е важна предпоставка за успешна политика. Мерките трябва да бъдат адаптирани и към регионалните специфики на населените места, където живеят младите хора.

Политика, изпълнявана в сътрудничество. Партньорството, конструктивният и ефективен диалог с младите хора, неправителствените и младежките организации, с институциите на национално, регионално и местно ниво, със социалните партньори,

академичната общност и бизнеса е ключов фактор за постигането на стратегическите цели на политиката за младежта.

Политика, която е многосекторна. Съгласуван и интегриран подход за работата на различните сектори в държавната администрация, които функционират във взаимодействие и изграждат ясен хоризонтален механизъм на координация за решаване на младежки проблеми и създаване на възможности.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ 2021-2030 Г.

- Цел 1: Насърчаване на неформалното обучение;
- Цел 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs);
- Цел 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;
- Цел 4: Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб;
- Цел 5: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;
- Цел 6: Насърчаване на здравословен и природоопазващ начин на живот;
- Цел 7: Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

VI. ОПИСАНИЕ НА СЪВМЕСТНИТЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ, ОБЛАСТНИТЕ И НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

Планирани дейности по общини, приети с решение на Общинските съвети:

1. Община Търговище

Планирани дейности за ученици в младежка възраст на училищата в община Търговище за 2025 г.

№	Дейност/и	Срок/ Период	Отговорна/и институция/и	Финансов ресурс
1.	Драматизация на произведението „Хитър Петър“ от Сава Попов	17 януари 2025 г.	ПГ по Земеделие	НП „Заедно в изкуствата и в спорта“
2.	Състезание „Бъди грамотен“	14, 16 и 21 януари 2025 г.	ПГ по Земеделие	не е необходимо
3.	Урок по Химия и ООС съвместно с РЗИ - Търговище	20 януари 2025 г.	ПГ по Земеделие, РЗИ-Търговище	не е необходимо
4.	Училищен турнир по тенис на маса	20-24 януари 2025 г.	ПГ по Земеделие	не е необходимо

5.	Връстници обучават връстници за ползите от кръводаряването.	м. януари 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
6.	Участие в общоградските тържества, посветени на Освобождението на Търговище	29 януари 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“	не е необходимо
7.	Първомартенски благотворителен базар - изработване на мартеници, дребни сувенири	м. януари-февруари 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	не е необходимо
8.	Музикално парти по случай Деня на влюбените	14 февруари 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“	не е необходимо
9.	Отбелязване на деня на влюбените - Свети Валентин с различни инициативи и училищно радиопредаване	14 февруари 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
10.	Участие в отбелязването на 19 февруари - годишнина от гибелта на Васил Левски	19 февруари 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“	не е необходимо
11.	Отбелязване на 150 г. от гибелта на Васил Левски с поднасяне на венец	м. февруари 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	училищен бюджет
12.	Отбелязване на Международния ден на розовата фланелка	28 февруари 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
13.	Музикално парти с раздаване на флаери, посветено на Международния ден за борба с насилието и тормоза в училище	м. февруари - последна сряда 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“	не е необходимо
14.	Инициативата „Мартеничка за всеки“ - изработване и раздаване на мартенички на всички ученици, учители и служители във Второ СУ	01 март 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“	училищен бюджет
15.	Участие в отбелязването на Трети март - Национален празник на Република България	03 март 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“	не е необходимо
16.	Тържествено отбелязване на Освобождението на България с поднасяне на венец	03 март 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	училищен бюджет
17.	Юбилеен концерт и театрална постановка по случай 120 години гимназиално образование	м. април 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	училищен бюджет
18.	Провеждане на Втора училищна спартакиада	м. април 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	училищен бюджет
19.	Организиране на кампания "Да почистим Търговище" - почистване на няколко локации, с включване и на граждани	м. април 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	училищен бюджет
20.	Отбелязване на Деня на земята с поредица от дейности	м. април 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	не е необходимо

21.	Участие в регионални състезания по професии	м. април 2025 г.	ПГТХВТ „Ал. Константинов“, МОН	училищен бюджет
22.	Отбелязване на Международния ден на Земята	м. април 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
23.	Участие в историческа конференция „История и памет“	м. април 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
24.	Организиране на географско състезание с екипи с ученици от училища от града по модел на националния географски фестивал	м. април-май 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	не е необходимо
25.	Училищен турнир по футбол на малки врати	12-16 май 2025 г.	ПГ по Земеделие	не е необходимо
26.	Заснемане на филм на тема туризъм в Търговище	м. май 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	не е необходимо
27.	Създаване на ретроспективна изложба от стари снимки на града и съвременни заснемания на същите места	м. май 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	не е необходимо
28.	Участие в инициативите, включени в Майските културни празници и Деня на Търговище - 14 май, Европейска нощ на музеите	м. май 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“, съвместно с Община Търговище и Регионален исторически музей	не е необходимо
29.	Участие в „Панорама на професионалните гимназии“	м. май 2025 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“, РУО - Търговище и Община Търговище	училищен бюджет
30.	Кулинарна изложба	м. май 2025 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	училищен бюджет
31.	Отбелязване на деня на Европа - ден на ученическото самоуправление	м. май 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
32.	Участие в празничното шествие за 24 май с представителна изява на новосформирания мажоретен състав към ПГИИ	24 май 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
33.	Отбелязване на Световния ден без тютюнопушене и тютюнев дим, изработване на рисунки и раздаване на флаери, беседи и др.	31 май 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“, съвместно с	не е необходимо

			Общински съвет по наркотични вещества - Търговище	
34.	Участие в регионална среща на училищата-посланици на ЕП във Варна	м. май - юни 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочислениц и“	училищен бюджет
35.	9 май - Ден на Европа: Среща с евродепутат	м. май - юни 2025 г.	Първо СУ „Св. Седмочислениц и“	не е необходимо
36.	Участие във фестивали за мажоретни състави	м. май - юни 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов	по проект
37.	Участие на ученици от гимназиален етап в Регионална историческа конференция „История и памет“	м. юни 2025 г.	РУО-Търговище, Първо СУ „Св. Седмочислениц и“	не е необходимо
38.	Отбелязване на Деня за безопасността на движението по пътищата с изнесена кампания извън училище „Пазете децата на пътя“	м. юни 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
39.	Участие на ученици по НП „Иновации в действие“	м. юни 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	по проект
40.	Финансов театър-спектакъл „Моят вълнуващ 18-ти рожден ден“	м. юни 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
41.	Отбелязване на 22.09. - Независимостта на България с училищно радиопредаване	22 септември 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
42.	Седмица на здравословното хранене	м. ноември 2025 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“, РЗИ - Търговище	училищен бюджет
43.	Отбелязване на 1 ноември - Деня на народните будители чрез различни инициативи	м. ноември 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
44.	Анти-СПИН кампания - раздаване на червени лентички, флаери и предпазни средства, беседи и тестове за СПИН	01 декември 2025 г.	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“, съвместно с РЗИ - Търговище	не е необходимо
45.	Коледни кулинарни състезания	м. декември 2025 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	училищен бюджет
46.	Провеждане на традиционен благотворителен коледен базар	м. декември 2025 г.	ПГИИ „Джон Атанасов“	не е необходимо
47.	Участие в Проект „По острието на историята“ - хладното оръжие от фонда на РИМ - Търговище, 19-20 век	през цялата година	Второ СУ „Проф. Н. Маринов“, съвместно с	по проект на РИМ - Търговище

			Регионален исторически музей - Търговище	
--	--	--	---	--

Планирани дейности за 2025г. на РБ „Петър Стъпов“ – Търговище:

№	Дейности	Срок/ Период	Отговорни институции
1.	„Заедно можем всичко“ – работилници на различни теми: „Уча, играя и се забавлявам - работа с робота „Финч“ „Пчела“и „Лего“	януари-декември 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града и общината
2.	105 г. от рождението на Леда Гео Милева - българска поетеса и преводач (1920-2013) - литературно утро	Февруари 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
3.	Регионален конкурс за рисунка 220 г. от рождението на Х. К. Андерсен-Приказните герои на Х. К. Андерсен, като неделима част от вълшебното детства.	Февруари 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“
4.	Да си направим мартеници чудни, с ресни червени, да сме ранобудни, да растем засмени - Ателие приложно изкуство	Февруари 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
5.	Дигитална седмица ALL Digital Week	Март 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
6.	Музикален поздрав за мама - концерт	7 март 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ Музикална школа "Доминанта"с ръководител Ваня Иванова
7.	Да създадем пролетни картини с краски и цветя - уъркшоп	22 март 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
8.	Обучение по изобразително изкуство посредством игрово базирания метод с ученици от II СУ - изнесен урок	Април 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ ученици от II СУ
9.	Изложба от конкурса за рисунка „Приказните герои на Х. К. Андерсен, като неделима част от вълшебното детство.“	2 април 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“
10.	Работилница за приказки и как героите оживяват в приказни илюстрации с Изд. Ева и Мария. - Представяне изд. Ева и Мария	2 април 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
11.	Маратон на четенето	23 април 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
12.	Международен ден на книгата и авторското право	23 април 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града РИО
13.	Приказките на баба Нина - представени от авторката Ирина Ризова и художничката	14 май 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“, училища от града

	Христина Христова.		
14.	Честваме и празнуваме светъл празник на писмеността - празнично утро	23 май 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“, училища от града
15.	„Слънчеви усмивки“ - концерт по повод Международния ден на детето	28 май 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ Музикална школа "Доминанта"с ръководител Ваня Иванова
16.	Писателят и Знаменосецът – духът на българщината - Открит урок по повод 115 г. от рождението на Петър Стъпов и 180 г. от рождението на Никола Симов-Куруто	Юни 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
17.	22 юни - Ден на българският фолклор - посещение с беседа	20 юни 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
18.	Да изработим от хартия морски обитатели. - работилница	30 юли 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
19.	Играейки се уча! Забавна кръстословица!- Забавна образователна игра	7 август 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“
20.	Играейки се уча! Кой е най! - Забавна образователна игра	14 август 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“
21.	Играейки се уча! Какво е това? - Забавна образователна игра	21 август 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“
22.	Да „сътворим“ любим спомен от лятото. - работилница	27 август 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“
23.	Седмица на програмирането	Октомври 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
24.	1 октомври – Ден на музиката и поезията - Литературно утро	1 октомври 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
25.	105 г. от рождението на Джани Родари - италиански писател, автор на детска литература (1920-1980). - Литературно утро	23 октомври 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
26.	Ден на християнското семейство - литературно утро	21 ноември 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ училища от града
27.	„Коледни звънчета“ - концерт	9 декември 2025 г.	РБ „Петър Стъпов“ Музикална школа "Доминанта"с ръководител Ваня Иванова

Планирани дейности на МКБППМН за 2025 г.

№	Дейност	Срок/ Период	Отговорни институции	Финансов ресурс
1.	Подкрепа на информационни кампании и младежки обучения, свързани с демокрация, права на човека и върховенство на закона	През цялата 2025 г.	МКБППМН	МКБППМН

2.	Консултиране на непълнолетни за преодоляване на отклоненията в поведението чрез психологична подкрепа.	През цялата 2025 г.	МКБППМН, Обществени възпитатели и психолози	МКБППМН
3.	Корекционно – възпитателна работа с непълнолетни правонарушители.	През цялата 2025 г.	МКБППМН, Обществени възпитатели	МКБППМН
4.	Запознаване с работата на МКБППМН и обществените възпитатели.	През цялата 2025 г.	МКБППМН	МКБППМН
5.	Обучение на членовете на МКБППМН и обществените възпитатели.	През цялата 2025 г.	МКБППМН	МКБППМН
6.	Съдействие на органите по образованието за обхващане на подлежащите на задължително образование деца и за тяхното неотпадане от училище.	През цялата 2025 г.	МКБППМН	МКБППМН
7.	Работни срещи, организирани от МКБППМН по получени сигнали от длъжностни лица.	През цялата 2025 г.	МКБППМН	МКБППМН
8.	Повишаване на информираността на младите хора във връзка с проблемите на младежите от уязвими групи	През цялата 2024 г.	МКБППМН	МКБППМН
9.	Подкрепа на информационни кампании и младежки обучения, свързани с изграждането на толерантно поведение и противодействие на агресивното поведение и езика на омразата.	През цялата 2025 г.	МКБППМН	МКБППМН
10.	Повишаване на осведомеността по темите за здравословен начин на живот и здравословно хранене	През цялата 2025 г.	МКБППМН	МКБППМН

Планирани дейности на БМЧК-Търговище за 2025 г.

I. Организационно развитие

1. Целогодишно набиране, мотивиране и задържане на нови членове на БМЧК в областния град и общините.
2. Целогодишно провеждане на обучения за изграждане на лидерски и личностни умения у доброволците
3. Целогодишно активно включване на членове на клубове от малките населени места в обучения, кампании и инициативи на областно ниво
4. Целогодишно оказване на методическа подкрепа на клубовете от малките населени места
5. Целогодишно осигуряване и поддържане на добра материална база за работа на доброволците от всички общини в областта

6. Целогодишно поддържане на сътрудничество, обмен на добри практики и осъществяване на партньорски споразумения с институции и организации, изпълняващи дейности в сходни сфери.
7. Целогодишно участие на доброволци на БМЧК в младежки дейности на партньорски организации.
8. Целогодишно утвърждаване на имиджа на областната организация чрез популяризиране на дейностите ѝ в медиите и онлайн пространството. Поддържане на електронните страници на областната организация.
9. Целогодишно редовно заснемане и излъчване на епизоди по актуални младежки проблеми във видео подкаст „БМЧК-аст“
10. Целогодишно планиране и търсене на финансиране на проекти, насочени към дейности с млади хора
11. Месец май 2025 г. провеждане на инициативи във връзка със Световния ден на ЧК/ЧП
12. Месеците октомври-декември 2025г. провеждане на отчетно-изборна кампания на клубно и областно ниво.
13. Месец декември 2025г. провеждане на инициативи във връзка с Международния ден на доброволца

II. Хуманитарно образование

1. Целогодишно включване на всеки новопостъпил член на организацията в обучение по Общи знания за ЧК/ЧП
2. Целогодишно организиране на кампании, дискусии, презентации и други публични мероприятия, целящи промотиране принципите и основите на Международното движение и дейностите на БЧК/БМЧК.
3. Целогодишно провеждане на обучения и дейности, свързани с превенция на насилието, насърчаване на толерантността и промоцията на хуманитарни ценности.

III. Първа помощ, първа психологична помощ и психосоциална подкрепа

1. Месеците януари-април 2025г. подготовка на Ученическите екипи по първа помощ и провеждане на областно състезание на УЕПП.
2. Месеците септември, октомври 2025г. отбелязване на Световния ден на първата помощ и на Световния ден за рестартиране на сърцето
3. Целогодишно провеждане на демонстрации и симулации по първа помощ
4. Целогодишно провеждане на обучения и дейности ,популяризиращи първата помощ сред младите хора

IV. Здравна програма

1. Месеците 14 февруари, 01 декември 2025 г. отбелязване на 14 февруари и Световния ден за борба със СПИН-1 декември с разнообразни инициативи. Провеждане на дискусии с фокус върху толерантността към хората с различна сексуална ориентация.

2. Месец юни 2025г. отбелязване на Световния ден за борба с наркоманиите 26 юни
3. Целогодишно провеждане на обучения и дейности по превенция на зависимости и социално значими заболявания в училища и институции.
4. Целогодишно провеждане на обучения и дейности насочени към здравословния начин на живот

V. Активно включване в социална среда

1. Целогодишно организиране и провеждане на обучения за доброволци по включените в модула теми с цел придобиване на устойчиви и общополезни знания и умения
2. Целогодишно организиране и провеждане на дейности с различни групи деца и младежи
3. Целогодишно организиране и участие в акции и кампании по повод Великден, Първи юни и Коледа
4. Месеците февруари-март 2025 г. планиране и търсене на финансиране на проекти, насочени към дейности с млади хора
5. Месеците януари-септември 2025 г. провеждане на кампания „Облечи усмивка и брой до 12“ с абитуриенти от търговишки училища и деца, клиенти на социални услуги
6. Целогодишно планиране и провеждане на благотворителни инициативи/фондонабирателни кампании.

2. Община Омуртаг - План за 2025 г.

ПРИОРИТЕТ 1: НАСЪРЧАВАНЕ НА НЕФОРМАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Повишаване на достъпа до обучение за развитие на ключови компетентности

ДЕЙНОСТИ

- ☐ Оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици от територията на Община Омуртаг.
- ☐ Подобряване качеството на образование и обучение в Община Омуртаг с цел личностно развитие на децата и учениците.
- ☐ Развитие на клубове за неформално образование – младежки инициативи, клубове на доброволеца и др.
- ☐ Насърчаване на младежката активност, постигане на ефективна комуникация между младежката общност и местната власт, развитие на личностните качества като предпоставка за инициативи и успешно партньорство с местната власт.

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

- ☐ Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на всички млади хора от Община Омуртаг.

- ☐ Реализирани младежки инициативи.
- ☐ Възможност за развитие на талантиливи деца от територията на Община Омуртаг.
- ☐ Развитие на личностните качества на децата и учениците живеещи на територията на Община Омуртаг.

2. Повишаване на качеството на обучение

ДЕЙНОСТИ

- ☐ Предоставяне на пространство и подкрепа за самоорганизирането на младите хора в сферата на неформалното и самостоятелно учене;
- ☐ Валидиране на умения, придобити в рамките на неформалното образование или учене и на резултати от учене чрез опит;
- ☐ Създаване на механизми и оказване на съдействие за социално включване на младите хора в неравностойно социално положение във всички области на общественния живот;
- ☐ Реализирани доброволчески кампании, инициативи и дейности за реализиране на мерки за превенция на риска от отпадане от образователната система.

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

- ☐ Създадени механизми за социално включване на младите хора в неравностойно социално положение във всички области на общественния живот.
- ☐ Реализирани кампании, инициативи и дейности и мерки за превенция на риска от отпадане от образователната система.
- ☐ Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора от Община Омуртаг.

ПРИОРИТЕТ 2: НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖКАТА ЗАЕТОСТ И УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В ПРОЦЕСИТЕ НА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ НА МЕСТНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО НИВО

1. Насърчаване на заетостта на младите хора - осигуряване на възможности за обучение, за професионална квалификация и ключови компетентности, съобразно търсенето на пазара на труда

ДЕЙНОСТИ

- ☐ Подкрепа за кариерно ориентиране на младите хора с оглед потребностите на младежите и пазара на труда в Община Омуртаг;
- ☐ Информационни срещи за кариерно ориентиране;
- ☐ Разширяване на достъпа на младите хора до посреднически услуги за намиране на работа чрез информиране и насочване към подходящи

свободни работни места, включително и по програми и мерки за заетост и обучение;

- ☐ Среци между работодатели и училища от територията на Община Омуртаг;

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

☐ Създадена благоприятна среда за професионална реализация и кариерно развитие на младите хора в Община Омуртаг.

☐ Подпомогнати млади хора за включване в подходяща заетост и/или стартиране на самостоятелен бизнес.

☐ Увеличаване нивото на реализация на младите хора живеещи на територията на Община Омуртаг;

☐ Увеличаване на младежката заетост в общината.

2. Повишаване на възможностите за финансиране на младежки проекти и оптимизиране на процедурите за кандидатстване.

ДЕЙНОСТИ

- ☐ Повишаване на информираността за възможностите за финансиране на младежки проекти чрез насърчаване и подкрепа на младежки организации и младежки инициативи при кандидатстване.
- ☐ Консултиране на младите хора във връзка с образователни програми, младежки програми и проекти;

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

Включени младежи от Община Омуртаг в образователни програми, младежки програми, проекти и др.

3.Насърчаване на партньорството за качествено младежко участие и овластяване в процесите на вземане на решения на местно ниво

ДЕЙНОСТИ

- ☐ Насърчаване партньорството между младите хора и Общинска администрация в процеса на вземане на решения.
- ☐ Провеждане на целенасочени срещи за проучване на потребностите от информация по въпроси, които засягат младите хора;
- ☐ Създаване на възможности и условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и младежки инициативи.
- ☐ Участие на младежи в Съвет на децата към ДАЗД.

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

- ☐ партньорство между местната власт и младите хора от Община Омуртаг;
- ☐ Реализирани младежки кампании и инициативи;
- ☐ Участие на младите хора в процеса на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.

ПРИОРИТЕТ 3: НАСЪРЧАВАНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

1. Повишаване на информираността на младите хора във връзка с проблемите на младежите от уязвими групи

ДЕЙНОСТИ

- ☐ Организиране на информационни и образователни кампании и инициативи за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.
- ☐ Провеждане на срещи с родители за разясняване на отговорното родителство с цел превенция на дивиянното поведение при подрастващите;
- ☐ Провеждане на срещи с участие на родители от различни етноси за повишаване на чувствителността към дискриминационни прояви и преодоляване на негативни стереотипи.

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

- ☐ Проведени инициативи за превенция на нарушенията извършвани от млади хора;
- ☐ Превенция на дивиянтно поведение сред младите хора от Община Омуртаг;
- ☐ Информираност на младите хора от общината във връзка с проблемно поведение.

2. Повишаване на ефективността на действията/мерките за закрила на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и деца, правонарушители

- ☐ Популяризиране и разширяване обхвата на групите за взаимопомощ на семейства на младежи в конфликт със закона, относно повишаване на родителския капацитет и прилагане на ефективни, и алтернативни подходи за родителско влияние;
- ☐ Провеждане на кампании сред ученици за превенция и повишаване на информираността им по темите, свързани с домашното насилие и насилието основано на полов признак.

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

- ☐ Оказана подкрепа на деца в конфликт със закона;
- ☐ Повишаване осведомеността на децата и на техните семейства относно правата на детето, насилието над децата и стимулиране на активното им участие в противодействие на насилието.
- ☐ Информираност по темата за „насилието“.

ПРИОРИТЕТ 4: НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ, ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ И СПОРТА СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА

1. Създаване на условия и насърчаване на физическата активност и спорта.

- ☐ Увеличаване броя на децата, участващи в различни спортни, културни, развлекателни дейности, клубове по интереси и други занимания и в свободното време;
- ☐ Информирание на младите хора по въпросите на здравето, спорта и физическата активност;
- ☐ Провеждане на спортни състезания, турнири, спортни инициативи и др.
- ☐ Реализиране на програми за стимулиране на детския и младежкия спорт.

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

- ☐ Повишаване на броя на младите хора от Община Омуртаг, практикуващи спортни дейности;
- ☐ Проведени спортни мероприятия, състезания, инициативи и др.
- ☐ Постигнати спортни индивидуални и отборни резултати.

2. Превенция на рисковото поведение, на зависимостите.

Подобряване здравето на децата чрез социално-превантивна дейност.

- ☐ Провеждане на информационни кампании сред учениците по проблеми, свързани със здравословния начин на живот, разпространение на брошури, мултимедийни презентации.
- ☐ Провеждане по училища среща на представители от отговорни институции по теми за вредата от тютюнопушене, употреба на наркотици, разпространението на ХИВ/СПИН и други болести, предавани по полов път.
- ☐ Повишаване информираността сред младите хора от Община Омуртаг за здравословния начин на живот;
- ☐ ☐ Превенция на различните зависимости;

ПРИОРИТЕТ 5: НАСЪРЧАВАНЕ НА ТВОРЧЕСКИТЕ СПОСОБНОСТИ. ПОВИШАВАНЕ НИВОТО НА КУЛТУРНО УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

1. Насърчаване на лични творчески умения.

- ☐ **Включване на децата в дейности, стимулиращи творческите им способности и създаване на условия за творческа изява;**
- ☐ Подкрепа на дейности и инициативи за повишаване на личните творчески умения на младите хора;
- ☐ Насърчаване на млади хора от Община Омуртаг с постижения в образованието, културата и спорта
- ☐ Повишаване нивото на културно участие на младите хора от Община Омуртаг.

2. Възпитаване на гражданска активност и културно самосъзнание

- ☐ Отбелязване на значими празници и събития от местно и национално значение;

- ❑ Участия на млади хора в културни събития и мероприятия. Финансово стимулиране на младежи с постижения в областта на културата.

3. Община Попово

Оперативни цели	Дейности	Период	Отговорни институции	Средства
А. Стратегически и оперативни цели				
Стратегическа цел 1: Насърчаване на неформалното образование и обучение				
Оперативна цел 1.1: Повишаване достъпа до неформално обучение за формиране на ключови компетентности.	1.1.1. Информационни кампании за популяризиране сред младежите на неформалното обучение.	Текущ	Община, Училища	В рамките на планирания бюджет.
	1.1.2. Съдаване на условия за изграждане на повече форми за неформално образование в общината.	Текущ	Община, Училища	В рамките на планирания бюджет.
	1.1.3. Създаване на база данни с възможностите за допълнително обучение извън системата на формалното обучение.	Текущ	Община, Училища	В рамките на планирания бюджет.
Оперативна цел 1.2: Повишаване качеството на неформалното обучение.	1.2.1. Осигуряване на възможности за придобиване на качествени знания, умения и компетенции чрез методите на неформалното обучение.	Текущ	Община, Училища	В рамките на планирания бюджет.
	1.2.2. Прилагане на определени стандарти при оценяване качеството на знанията.	Текущ	Община, Училища Обучителни курсове	
	1.2.3. Повишаване квалификацията на учителите при неформалното обучение.	Текущ	Община РУО	
Стратегическа цел 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават.				
Оперативна цел 2.1:	2.1.1. Осигуряване на възможности за	Текущ	Община, ДБТ	В рамките на планирания

Насърчаване на заетостта на младите хора.	включване в курсове за квалификация, съобразно потребностите на пазара на труда.			бюджет.
	2.1.2. Насърчаване на младежите в неравностойно положение за участие в различни форми на трудова заетост.	Текущ	Община, ДБТ	В рамките на планирания бюджет.
	2.1.3. Изведени в други институции семинари и кръгли маси за професионална нагласа и реализация на младежите.	Текущ	Община, ДБТ	В рамките на планирания бюджет.
Оперативна цел 2.2: Насърчаване включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават.	2.2.1. Предлагане на посреднически услуги на предприемчиви млади хора за намиране на работа.	Текущ	Община, ДБТ	
	2.2.2. Организационно подпомагане на младежи за участие на Трудова борса.	Текущ	ДБТ	
	2.2.3. Съдействие за идентифициране на младежи на възраст от 15 до 29 години, които не учат, не работят и не са регистрирани в ДБТ.	Текущ	Община Попово, Училища	В рамките на планирания бюджет.
Стратегическа цел 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора				
Оперативна цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора.	3.1.1. Популяризиране на доброволчеството и повишаване готовността за участие в доброволчески акции.	Текущ	Община, Училища, Читалища	В рамките на планирания бюджет.
	3.1.2. Активно включване в акции от национален мащаб.	Текущ	Община, Училища, Читалища	В рамките на планирания бюджет.
Оперативна цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие	3.2.1. Предоставяне на възможност за запознаване с организацията и вземане на решения на	Текущ	Община, Училища	

на младите хора в процесите на вземане на решения на местно ниво.	общинската администрация. 3.2.2. Популяризиране на дейностите на КМС под мотото „Младите хора – активни граждани на местната общност“. 3.2.3. Проучване и разработване на проектни предложения, свързани с програмното финансиране.	Текущ В определени-те от програмата срокове	Община, Училища Община, Училища, Младежки организации	Европейски средства.
Стратегическа цел 4: Развитие и утвърждаване на младежката работа в общински мащаб.				
Оперативна цел 4.1: Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и нейното разпространение.	4.1.1. Обединяване усилията на институциите, работещи с млади хора за планиране и провеждане на съвместни интересни и разнообразни инициативи и дейности.	Текущ	Община, Училища, Културни институции, Спортни клубове	В рамките на планирания бюджет на съответните институции.
Стратегическа цел 5: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност.				
Оперативна цел 5.1: Насърчаване на социалното включване на млади хора от уязвими групи.	5.1.1. Информационни кампании във връзка с проблемите на младежите от уязвимите групи.	Текущ	Училище, МКБППМН	В рамките на планирания бюджет.
	5.1.2. Популяризиране на дейности по превенция на рисковото поведение .	Текущ	МКБППМН	В рамките на планирания бюджет.
	5.2.1. Провеждане на инициативи и кампании, относно формиране на нагласи и норми на поведение и толерантни взаимоотношения.	Текущ	МКБППМН	В рамките на планирания бюджет.
	5.2.2. Провеждане на обучения, свързани с правата на човека и върховенството на закона.	Текущ	МКБППМН	В рамките на планирания бюджет.
Оперативна цел 5.2: Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата.	5.2.3. Насърчаване на партньорства между институциите за превенция на агресията, дискриминацията и	Текущ	МКБППМН	В рамките на планирания бюджет.

Оперативна цел 5.3: Засилване на чувството за принадлежност към ЕС и споделяне на европейските ценности.	насилието .	Текущ	Община, Училища, СМИ	В рамките на планирания бюджет.
	5.3.1. Информационни кампании за популяризиране на европейските ценности.	Текущ	Община, Училища	В рамките на планирания бюджет.
	5.3.2. Провеждане на инициативи за запознаване с дейността и принципите на европейските институции.	Според програмния срок	ПГ „Христо Ботев“, ПГСС, ПГТЛП, ОУ „Св. Кл. Охридски“	Европейски средства.
	5.3.3. Разработване на нови и финализиране на проекти по мерките на програма „Еразъм+“.	Текущ	Община, Младежки организации	В рамките на планирания бюджет.
	5.3.4. Участие на местни младежи в международни проекти за младежки обмен и европейско доброволчество /при възможност/.			
Стратегическа цел 6: Насърчаване на здравословен и природосъобразен начин на живот				
Оперативна цел 6.1: Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт.	6.1.1. Съвместни кампании за популяризиране на здравословния начин на живот.	Текущ	Здравни специалисти, Училища, Община	В рамките на планирания бюджет.
	6.1.2. Организиране на срещи между младежките структури в общината – МБЧК, училищни съвети и КС за установяване на очаквания и нагласи по здравословния начин на живот.	Текущ	Община, Младежки структури	В рамките на планирания бюджет.
	6.1.3. Насърчаване на младите хора към физическа активност и спорт и подобряване на условията за това.	Текущ	Спортни клубове, Община	В рамките на планирания бюджет.
Оперативна цел 6.2: Превенция на проблеми, свързани с	6.2.1. Беседи за разясняване на факторите, оказващи	Текущ	Здравни специалисти	В рамките на планирания бюджет.

психичното здраве на младите хора.	неблагоприятно влияние върху психичното здраве.			
Оперативна цел 6.3: Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивното здраве на младите хора.	6.2.2. Повишаване на информираността на младите хора за получаване на психологическа подкрепа.	Текущ	Училища, Здравни специалисти	В рамките на планирания бюджет.
	6.3.1. Организиране на лектории за повишаване на сексуалната и здравна култура.	Текущ	Училища, Здравни специалисти	В рамките на планирания бюджет.
	6.3.2. Подкрепа за повишаване родителските умения за млади родители от рискови групи.	Текущ	Здравни медиатори	В рамките на планирания бюджет.
	6.3.3. Превенция на ранните бракове.	Текущ	МКБППМН	В рамките на планирания бюджет.
Оперативна цел 6.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение опазването на околната среда и природата.	6.4.1. Повишаване информираността относно екологичните проблеми на местно, национално и световно ниво.	Текущ	Училища, Община	В рамките на планирания бюджет.
	6.4.2. Подкрепа на младежки проекти, свързани с екологични проблеми и тяхното решаване.	Текущ	Училища	В рамките на планирания бюджет.
	6.4.3. Информационни кампании за опазване на околната среда и формиране на екологична култура и поведение.	Текущ	Училища. Община	В рамките на планирания бюджет.
	6.4.4. Насърчаване на доброволчеството в областта на екологията.	Текущ	Училища, Клубове, Община	В рамките на планирания бюджет.
Стратегическа цел 7: Насърчаване на културата и творчеството сред младите хора				
Оперативна цел 7.1: Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно	7.1.1. Насърчаване активното участие на младите хора в различни форми на изкуство и култура.	Текущ	Културни институции, Училища	В рамките на планирания бюджет.

участие на младите хора.	7.1.2. Подкрепа за разработването и изпълнението на услуги за свободното време, насърчаващи културно участие на млади хора.	Текущ	Младежки клубове, Културни институции	В рамките на планирания бюджет.
Оперативна цел 7.2: Насърчаване на лични творчески умения.	7.2.1. Подкрепа на дейности и инициативи за повишаване на личните творчески умения.	Текущ	Културни институции, Клубове	В рамките на планирания бюджет.
	7.2.2. Популяризиране и стимулиране на творческите умения на младите хора.	Текущ	Община, Училища	В рамките на планирания бюджет.

Б. Конкурси и състезания

	1. XIII-ти новогодишен шахматентурнир „Трите царя“ – Попово 2025 г.	01.2025 г.	ПГ „Христо Ботев“, Училища	280 лв.
	2. 19-ти февруари – Васил Левски	02.2025 г.	НЧ - Попово	НЧ
	3. Трети март - 147 години от Освобождението на България.	03.2025 г.	Община Попово	100 лв.
	4. Общински преглед на училищното любителско творчество	03.2025 г.	НЧ – Попово	НЧ, 100 лв.
	5. 22-ри април – Световен ден на Земята – Еко – инициатива	04.2025 г.	Община Попово	
	6. Купа Великден – Попово, Спринт	04.2025 г.	Община Попово, Училища	200 лв.
	7. Участие в традиционния поход „По стъпките на четата на Таньо войвода“ и прегледа на строевата песен	29-ти май – 02-ри юни 2025 г.	Община Попово, Училища, Читалища	4 200 лв.
	8. 10 юни – Денят на гр. Попово	До 10.06.2025 г.	Община Попово Училища	

	9. Участие в национални и международни фестивали и конкурси Общо планирани средства за конкурси и състезания	2025 г.	Самодейни младежки състави	300 лв. 5 180 лв.
В. Календарни празници				
	1. 14-ти февруари - табло за валентинки 2. 1-ви март – мартенички – Световен ден против насилието 3. 9-ти май – Ден на Европа 4. 22-ри май – Световен ден, посветен на жертвите на СПИН 5. 31-ви май – Световен ден без тютюнев дим 6. 1-ви юни – Ден на детето 7. 26-ти юни – Световен ден за борба с дрогата 8. 12-ти август – Ден на европейската младеж 9. 6-ти септември – Съединението 10. 22-ри септември – Ден на Независимостта 11. 2-ри октомври – Ден на усмивката 12. 1-ви декември – Световен ден за борба срещу СПИН 13. 3-ти декември – Световен ден на хората с увреждания	02.2025 г. 03.2025 г. 05.2025 г. 05.2025 г. 06.2025 г. 06.2025 г. 08.2025 г. 09.2025 г. 09.2025 г. 10.2025 г. 12.2025 г. 12.2025 г.	МКБППМН Община Училища Читалища Община Училища Читалища Община Попово Училища МКБППМН Училища Читалища Община Попово МКБППМН Читалища Община Попово Читалища Община Попово Община Попово МКБППМН Училища Училища МКБППМН Община Попово	200 лв.

	14. Коледни и новогодишни празници	12.2025 г.	БМЧК Община Попово Училища Читалища	120 лв.
	Общо планирани средства за календарни празници			320 лв.
Общо планирани средства за 2025 година за конкурси, състезания и календарни празници				5 500 лв.

4. Община Опака

Здравословен начин на живот • Физическа активност и спортни занимания • Достъп до спортни обекти, съоръжения и до други възможности за масов спорт; • Достъп до информация за превенция на рискови практики и здравословен начин на живот;			
№	Дейност	Период на изпълнение	Организатор
1.	Участие на състезания и турнири, организирани от община, спортни клубове, училищни първенства	През годината	Община Опака, Училищата на територията на общината, Хандбален клуб – Опака 1974
2.	Турнир по футбол	Май, декември	Община Опака
3.	Осигуряване на достъп до спортни обекти и съоръжения на ученици и млади хора от общината	През годината	Община Опака, Училищата на територията на общината
Развитие на младежко доброволчество • Отношение и нагласи към доброволството; • Участие в доброволчески дейности; • Достъп до информация за възможностите на доброволството; • Информираност за ползите от доброволството.			
№	Дейност	Период на изпълнение	организатор
1.	Отбелязване на Св. Валентин"	14 февруари	Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО
2.	„Баба Марта бързала“ – отбелязване на празника в ЦДГ гр. Опака	29 февруари	Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО
3.	Въвеждащо обучение на доброволци	февруари	Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО, НАРД гр. Пловдив
4.	„Лятна читалня“	Август - септември	Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО
5.	Участие в националната кампания „Дарете час“	ноември	Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО
6.	Номинации за „Най-активен доброволец“ и „Рицар на добрата воля“	5 декември	Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО, НАРД

Гражданска активност на младите хора

- Свободно време – интереси и нагласи;
- Готовност за участие в избори – национални и местни;
- Ангажираност на младите в обществено-политическия живот - членство в неправителствени, политически и други граждански организации;
- Възможности за пълноценно участие в гражданския живот и процеса на взимане на решения;
- Достъп до информация относно възможностите на младежкото участие;
- Гражданско образование и обучение – проблеми;
- Нагласи към дейността на институции, НПО и др.

№	Дейност	Период на изпълнение	организатор
1.	Участие на младежи от общината като „Посланици на добра воля“	Февруари-май	СИДУРО, Клуб на НСО Търговище
2.	Провеждане на уъркшоп „Форми на Гражданско участие“	март	СИДУРО, Клуб на НСО Търговище

Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

- Достъп до образование в малките населени места и селските райони;
- Достъп до обучение в малките населени места и селските райони;
- Достъп до информация в малките населени места и селските райони;
- Възможности за професионална и личностна реализация;
- Достъп до услуги в малките населени места и селските райони;
- Достъп до компютър;
- Достъп до интернет;
- Участие в управлението и взимането на решения на местно ниво;
- Възможности за прекарване на свободното време;
- Участие в младежки организации, младежки съвети и местни инициативи

№	Дейност	Период на изпълнение	организатор
1.	Участие в Обществен младежки съвет	През годината	Община Опака
2.	Подкрепа за участието на младежи в конкурси, състезания и олимпиади	През учебната година	СУ „В. Левски“ гр. Опака, ОУ „В. Левски“ с. Крепча, ОУ „А. Константинов“ с. Голямо Градище
3.	24 май – ден на славянската писменост и култура	май	СОУ „В. Левски“ гр. Опака, Община Опака
4.	Коледен благотворителен базар	декември	СОУ „В. Левски“ гр. Опака

Развитие на межкултурния и международния диалог

- Отношение към различието (толерантност);
- Отношение към ЕС – чувство на принадлежност

№	Дейност	Период на изпълнение	организатор
1.	Отбелязване Деня на толерантността	16 ноември	Център за работа с доброволци към сдружение СИДУРО

Ролята на младите хора в превенцията на престъпността

- Рисково и девиантно поведение;

- Доверие към институциите и правоохранителните органи;
- Участие в образователни кампании, информационни инициативи и кампании за превенция на рисковото поведение и престъпността

№	Дейност	Период на изпълнение	организатор
1.	Образователни и информационни кампании за ролята на младите хора в превенция на престъпността	През учебната година	СОУ „В. Левски“ гр. Опака, ОУ „В. Левски“ с. Крепча, ОУ „А. Константинов“ с. Голямо Градище

5. Община Антоново

№ по ред	Наименование на дейностите	Срок за изпълнение	Отговорни институции	Необходими финансови средства в лева
1.	Предоставяне на възможност за работа и стажуване по младежки програми	м. януари – м. декември	Община Антоново Дирекция „Бюро по труда“	
2.	Активно участие на младите хора при организирането и провеждането на мероприятията от Културния календар за 2025 г. на община Антоново в т. ч.: - Организиране и провеждане на 3-ти март – Национален празник на България; - Организиране и провеждане на 1-ви април – Ден на хумора и шегата;	Съгласно програмата на Културния календар за 2025 г.	Община Антоново Читалища Центрове	
3.	Консултиране на непълнолетни за преодоляване на отклоненията в поведението. Реализиране на Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински училища през 2023 г	целогодишно целогодишно	МКБППМН Община Антоново	
4.	Организиране на превантивни мероприятия с младежи, съгласно Плана за работа на МКБППМН, в т. ч. и провеждане на информационни кампании по превенция на рисковото поведение на младите хора: - 1 март – Световен ден против насилието; - 9 май – Ден на Европа; - 31 май – Световен ден против тютюнопушенето; - 26 юни – Международен ден за борба с наркотичните зависимости; - 1 декември – Световен ден за борба със СПИН; - „Толерантност“, „Насилие и агресия в училище“,	целогодишно	МКБППМН	

	„Безопасен интернет - 3 декември – Световен ден за хора с увреждания; - 5 декември – Ден на доброволеца;			
5.	Тренинги и обучения по метода „Връстници обучават връстници“ за здравословен начин на живот, алкохол, тютюнопушене и наркотици при спазване на противоепидемичните мерки, наложени в страната	целогодишно	МКБППМН	
6.	Провеждане на занимания по интереси с младежи в училищата на територията на община Антоново.	Целогодишно /без лятна ваканция/	училища	
7.	Организиране и провеждане на благотворителни акции с младежи - изработване на мартеници и коледни картички	м. април м. декември	Детски градини Училища Читалища	
8.	Отбелязване на Международния ден Ден на българският спорт 17 май	м. август	Община Антоново, Училища Читалища	
9.	Организиране на кампания за пътна безопасност	целогодишно	Община Антоново МКБППМН Училища	

Дейности в изпълнение на годишния план за младежта 2025 г.
община Антоново

№	Инициативи, дейности	Необходими финансови средства в лева
I.	Участие на младите хора в обществен живот на общината	
1.	Консултиране на непълнолетни за преодоляване на отклоненията в поведението, организирани от МКБППМН и Обществени възпитатели.	1500 лв.
2.	Корекционно – възпитателна работа с непълнолетни правонарушители, организирани от МКБППМН и Обществени възпитатели.	1500 лв.
3.	Подпомагане на младежите от общината по подходящ начин при разработването и реализирането на проекти и програми /срещи, дискусии, кръгли маси, обучени и др./ съвместно с НПО. Популяризиране на доброволчеството.	2000 лв.
4.	Подпомагане на младежки инициативи с участието на МКБППМН свързани с отбелязването на: -09 май – Ден на Европа -12 август – Международен ден на младежта и др.	1000 лв.
5.	Стимулиране и подпомагане участието на млади хора в т.ч. и млади хора в неравностойно положение в художествената самодейност. Да	3000 лв.

	се подкрепят желанията и възможностите за участие в общински, регионални, национални, международни прояви, конкурси, фестивали и други мероприятия.	
6.	Информационна кампания сред учениците по повод Световния ден за борба срещу СПИН - 1 декември – беседа с участието на МКБППМН.	300 лв.
II.	Спорт и организиране на свободното време	
1.	Създаване на условия за системни спортни занимания на деца и младежи в свободното време	16 500 лв.
2.	Организиране на спортни игри и състезания с младежи в рамките на панаирните дни на гр.Антоново	2000 лв.
3.	Организиране на младежки увеселения	1000 лв.
4.	Участие на младежи от общината в общински, национални и международни турнири	15 500 лв.
5.	Организиране на спортни мероприятия за отбелязване на 17 май- Ден на българският спорт	600 лв.
III	Подпомагане на младежите за получаване на квалификация и започване на работа	11 000
	Обща сума	55 900 лв.

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

За постигане на ефективно наблюдение и контрол, реализирането на плана ще бъде подчинено на следните **принципи**:

- Прозрачност и отвореност към сътрудничество;
- Ресурсна осигуреност – финансова, техническа и професионална;
- Перспективност – дейностите са съобразени с потенциала за развитие на всички ангажирани в реализацията на плана отговорни институции, както и с политиката на Област Търговище за работа с млади хора и приоритетите на Европейската общност;
- Недопускане на дискриминация, въз основа на религиозни и политически убеждения, етническа принадлежност и други принципи.

Държавната политика за младежта се провежда от Министерски съвет чрез министъра на образованието, младежта и науката. В приетия през 2012 г. от Народното събрание Закон за младежта се регламентират задълженията на държавните органи на национално и регионално ниво, на местните органи на самоуправление и на младежките организации в процесите на планиране и реализация на младежката политика.

Областните управители, в съответствие със Закона за младежта и Националната стратегия за младежта, осигуряват и координират провеждането на държавната политика на територията на областта чрез изготвяне на областен годишен план за младежта.

Кметовете на общини са пряко отговорни за планирането и провеждането на младежката политика в общините. Те, заедно с Общинските съвети, осигуряват

отчетност, публичност и прозрачност на общинските политики за развитие на младежта, като предоставят на областните управители общинския годишен план за младежта за текущата година и отчет за изпълнение на дейности за предходната година.

Активността на кметовете и общинските съвети в изпълнение на Националната стратегия за младежта осигурява по-висока степен на отзивчивост към нуждите на младите хора и съответствие с принципите на Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите.

Младежките организации осигуряват младежко участие и представителство при формулирането и изпълнението на политиките за младежта. Младежките организации работят в тясно сътрудничество с централните, регионалните и местни органи. Младежките съвети координират интересите на младите хора в различни области – образование, култура, спорт, екология, здравеопазване, труд и социална политика и др. чрез:

- Участие във формирането, осъществяването и оценката на младежката политика;
- Застъпнически кампании;
- Международно младежко общуване;
- Сътрудничество с общинските и държавни органи на администрацията.

Чрез развитието на Националната информационна система за младежта, администрирана от Министерството на образованието, младежта и науката, ще се осигурява надеждна информация за потребностите на младите хора, както и за планирането, управлението, наблюдението и оценката на политиките за младежта на национално, регионално, областно и общинско ниво.

VIII. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Наблюдението и контролът ще се осъществяват чрез:

- Организиране и управление на цялостното изпълнение на плана;
- Регулярна комуникация между всички участващи по плана;
- Оценка на управлението на плана;
- Регулярни срещи и контакти между партньорите за осигуряване на оптимална координация и ефективност на дейностите;
- Трансфер на опит.

IX. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

За да се осигури ефективност на дейностите за отразяване на степента на активност на заинтересованите страни, в Интернет страниците на Областна администрация и общините редовно ще се публикуват информационни материали и снимков архив, отразяващи изпълнението на плановете за младежта.

За постигане на максимална публичност по плана се предвижда:

- Медийно представяне на областния и общинските планове;
- Осигуряване на информация на всички заинтересувани страни - периодично медийно отразяване;
- Пресконференции по време на изпълнение и за представяне на постигнатото в рамките на плана и резултатите от него;
- Регулярно представяне на актуална информация за развитие на плана.

ИНЖ. ЙОАН ПЕЕВ

Областен управител на област Търговище

Съгласували:

Гергана Цонева, зам. областен управител

Дата:..... Подпис:.....

Тодорка Танева, главен секретар

Дата:..... Подпис:.....

Георги Георгиев, директор АКРРДС

Дата:..... Подпис:.....

Изготвил:

Камелия Караджова, главен експерт

Дата:..... Подпис:.....

